

308835 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నంబెంబరు నెల 13 వ తేది బుధవారము

No 139

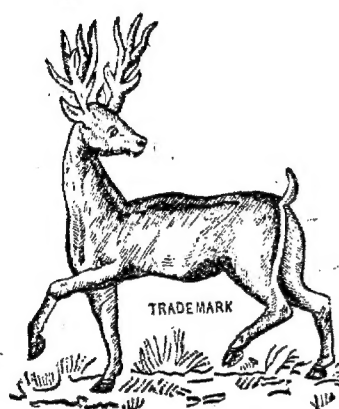
సంపుటము. 3.

స శ నా మ సం వ త్స ర భా ద్ర ప ద మా స బ హు శ ప్ర థ మం.

సంచిక ౧౩౯

చత్రములరాజు

అనలు "లేడి" గుఱుతు

Hed Office:
Bombay
Branch:
Calicut

541

Ebrahim Currim & Sons,

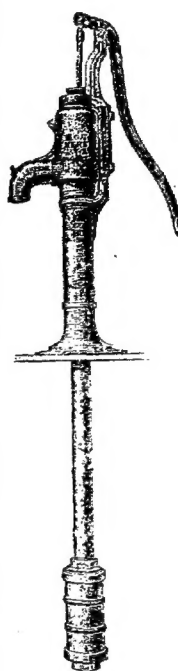
Umbrella Merchants,

No. 251/53, ESPLANADE ROW, MADRAS.

కొత్త వింత

వ్యవసాయమునకు

చేతినిళ్ల గొట్టము.

గంట 1.కి 4000 గాలనులు తోడ
గలదు. 8 ఇంచు. అతి సులభము.
ఎం. ఎచ్. పి. ఘంటాగారు నూపరిం
డెంటు ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్, బనగానపల్లి
వారిచే కొనియాడబడినది. మూల్యము రూ
180, 150 అడుగుల లోతున నుండు
నూతులకు పనికివచ్చు పంపులను సయి
తము ఇయ్యబడును. విశేషములకు దిగువ
వారికి అంగీకారము వ్రాయుడి.

కె. బి. జోషి అందు కో

నెం 821 హోరన్ బీ రోడ్డు,
ఫోర్ట్ బొంబాయి.

K. B. JOSHI & CO.,

NC 321, HORUNBY ROAD,
Fort Bombay

మోహినీతైలము

5 తులముల నూనె గల సీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి చార్జి వేటు.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు ఉపయోగమైనది ఇది మనోహరి
శ్రమజేయు విద్యార్థులు. స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగస్థులు
మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని
గలుగజేయును. సుందరుల మోహలావణ్య
ములకు ప్రాపగు కురులను మనోహరముగ
వెంచి కాపాడగలదు ఇది వెండుకలకు నిగనిగ

లాడునట్టి సహజమైన నల్లనిరంగు కలిగించి శిరస్సుకు చలువ
బుట్టించి. మెదడుకు కొత్త సొంపును గూర్చి, మనోహరమైన
నువాసన గలిగియుండును. ఈ మోహినీతైలము అనేకనువాసన
గల వసువులతోడ నూతనముగా తయారు చేయబడియున్నది.
తలయందుండు వెండుకలను రాల్చు పురుగులను నశింప జేయ
గల తైల మిది యొక్కటియే.

అమృతాంజనం డిపో,

మద్రాసు అందు బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర

(నాల్గవసంచిక వెలువడినది)

గ్రంథకర్త గా హరిసర్వోత్తమరావుగారు, ఎం.పి.
లోకములో ఎన్ని రాజ్యములలో కలిగినవి. గలించినవి.
ఎందరో రాజులు పుట్టినారు, గిట్టినారు. ఎన్ని యోధులు
మరినవి, చనినవి. ఎందరో మహామూర్ఖులు జన్మించినారు.
నిర్భాణ మందినారు. జరిగిన యుద్ధములకు లెక్క లేదు,
ప్రబలిన మతములకు మిలిలేదు. అయిన మార్పులకు అంశము
లేదు. పట్టణములు పట్టణమై. పల్లెలు పట్టణము లయినవి.
రాజ్యములు అడవులై నవి. అడవులు రాజ్యములై నవి. అనాగ
రికులు నాగరికు లైనారు, నాగరికు లనాగరికు లైనారు.
ప్రభువులు అంకితు లైనారు, అంకితులు ప్రభువులై నారు.
ధనవంతులు దరిద్రు లైనారు, దరిద్రులు ధనవంతు లై నారు.
జ్ఞానవంతు లంధకారమువడినారు, అంధకారమువడునైనారు
జ్ఞానవంతు లై నారు. ఈ యంతటికిని రెండే కారణములు —
కాలము, మానవుడు. 6 సంచికలు 2.0.0.

ఎప్పుడెప్పుడు ఎచ్చలెచ్చలు ఏమి విధముగా ఈరెండు
కారణములు పనిచేసినవో తెలిసికొనుటకు ఎవ్వరికి ఇష్ట
ముండదు? ఎవ్వరికి కుతూహల ముండదు?

ఆ యిష్టమును పూర్తి చేయునది మా ప్రపంచ చరిత్ర.
ఆ కుతూహలమును సంతృప్తిపరచునది మా ప్రపంచ చరిత్ర.

ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము

145, ఓంకసాల వీధి, మద్రాసు

“ఇందుమతీ పరియణము.”

కుమార భూర్జుటి ప్రణీతంబగు చక్కని అక్షరములు.
వెల రు. 0-10-0.

“అన్నారాయ యశశ్చంద్రోదయ”

అణినిళ్ల వేంకట సోమయాజి మహాకవి వ్రాసినది. 30
స్కంధము; అలంకార శాస్త్రము. వెల రు. 2.0-0

ఈ రెండు గ్రంథములను ఏక కాలమున కొనగోరు
విద్యార్థులకును పుస్తకభాండాగారములకును ఈ 1916 వ
సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెలాఖరు వరకు సగము వెలకియ
బడును. కలయువారు:—

“మేనేజరు” ముసునూరు స్వప్నానము,
నూజవీడు, కృష్ణాజిల్లా

[సవరింపబడినది.]

ఉదకమండలము, 1916 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 19 వ తేది.

1916-17 తాలూకు ఇండియా గవర్నమెంటు క్వెర్షను ప్రాత అప్పు పత్రములను క్రొత్త అప్పు పత్రములుగా మార్పుకొనుటకు సదుపాయము కలుగజేసే బుణము

పోస్టాఫీసు సంబంధించిన భాగము.

1921 వ సంవత్సరమునకంటె పూర్వము కాకుండను 1936 వ సంవత్సరమునకంటె ఆలస్యము కాకుండను, నూటికి నూరు వంతున ఎట్టును లేకుండ తీర్చవలసిన బుణము.

సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున, అర్ధ సంవత్సరవారిగా, ఏప్రిల్ 1 వ తేదిని అక్టోబరు 1 వ తేదిని, వడ్డీ చెల్లించబడును.

దరఖాస్తుదారులు, నూటికి 3 వడ్డీ నూటికి 3 1/2 వడ్డీ రూపాయ బుణముల కర్రములను మార్పుకొనుటకు హక్కుకలిగి యుండును.

100 రూపాయలకుగాని లేదా 5,000 రూపాయలకు మించకుండు కొన్ని పూర్తి నూర్ల మొత్తమునకుగాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెను. ఆదరఖాస్తులు, సేవింగ్స్ బాంక్ డివిజన్ ఏ పోస్టాఫీసువద్దగాని 1916 వ సంవత్సరము జూన్ నెల 14 వ తేదీనుండి 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 25 వ తేదీవరకు (ఈరెండు తేదీలను చేర్చుకొని) పుచ్చుకోబడును. ఏమనగా, తాను సేవింగ్స్ బాంక్ పైకము వేసియున్నను, వేయకయున్నను, దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

దరఖాస్తులతో సాధ, ఎంత మొత్తములకు దరఖాస్తు పెట్టుకొందరో ఆ మొత్తములను పూర్తిగా చెల్లించి వేయవలెను. ఆ మొత్తములకు సరిపోవునట్టి కర్రములు దరఖాస్తుదారుకు జారీచేయబడును. పైకము రొక్కరూపముగా కట్టవచ్చును. లేదా పూర్తిగానో కొంతమట్టుకో క్రస్తుతముండు సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయానికి తీసి పుచ్చుకోవలసినదిగా ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

పోస్టాఫీసు మూలముగా పొందబడి, పోస్టాఫీసు అధికారుల వశముండు ఉంచబడు క్రొత్త అప్పుపత్రములమీది వడ్డీమీద రాబడి కన్న విధించబడదు.

ఇండియా గవర్నమెంటు 3 1/2 వడ్డీ రూపాయ పత్రము లయితే, వానియందు నమూనా యొందే మొత్తము మీద నూటికి 96 రూపాయలవంతునను, 3 వడ్డీ రూపాయ పత్రములయితే, వానియందు నమూనా యొందే మొత్తము మీద నూటికి 82 1/2 రూపాయల వంతునను దరఖాస్తు దారుకు క్రొత్తబుణముండు ఎంతమట్టుకు బాధ్యతగలదో అంత మొత్తమువరకు, సదరు పత్రములు గలవారు వాటిని క్రొత్త బుణ రూపముగా మార్పుకొనుటకు అన్యవరము చేయటకు వీలు నిచ్చేహక్కులు సదరు దరఖాస్తుదారు పొందవచ్చును.

అట్లు మార్పుకొనుటకు హక్కులను పొందేవారినుండి, అట్లు మార్పులకుగాను పెట్టుకొనే దరఖాస్తులు, 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 16 వ తేదీ నుండి 1917 వ సంవత్సరము జనవరి నెల 16 వ తేదీ వరకు (ఈరెండు తేదీలను చేర్చుకొని) కట్టబడును. మార్పుకోబడిన పత్రములమీద వడ్డీ, 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 30 వ తేదీ వరకు, అట్లు మార్పుకొనే కాలమున రొక్కరూపముగా చెల్లించబడును. ప్రాతపత్రములకు బదులుగా జారీచేయబడిన క్రొత్త అప్పు పత్రములమీద వడ్డీ, 1916 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 1 వ తేదీనుండి ప్రారంభించును.

అట్లు మార్పుకొనుటకు తయరుగల హక్కులను వినియోగింప నోరని దరఖాస్తుదారులు వాటిని అప్పటప్పటికి బజారు రేటు ప్రకారము పోస్టాఫీసుద్వారా అమ్మించుకోవచ్చును.

పూరా తప్పిళ్లుగల నోటీసు నకళ్లు నున్న దరఖాస్తు నమూనాల నున్న, సేవింగ్స్ బాంక్ డివిజన్ ఏ పోస్టాఫీసువద్దగాని, పొందవచ్చును.

ఇష్టమున్న యెడల, దీనితో జతపర్చియుండు దరఖాస్తునమూనాను వాడుకొనవచ్చును.

1916-17 తాలూకు ఇండియా గవర్నమెంటు నూటికి 4 వడ్డీ క్వెర్షను బుణముకొండు పోస్టాఫీసులమూలముగా పెట్టుకోవలసినదరఖాస్తునమూనా. 1916 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేదీకి మించకుండ సేవింగ్స్ బాంక్ డివిజన్ ఏ పోస్టాఫీసువద్దగాని దాఖలు చేసికోవలెను.

కావలసిన యెడల ఈ నమూనాను విడదీసి ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

1916 వ సంవత్సరము జూన్ నెల 8 వ తేదీగల ఇండియా గెజెటు ఎక్స్ ప్రా ఆర్డినెన్స్ చేసిన ప్రకటనలో ప్రయోగముచేసిన 1916-17 తాలూకు నూటికి నూరుగు చొప్పున వడ్డీగల క్వెర్షను బుణములో _____ రూపాయల మొత్తము కొరకు ఇందుమూలమున నేను _____ దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను (బాగుగా తెలియునట్లు వ్రాయును)

నేను దరఖాస్తు పెట్టినబుణపు మొత్తము చెల్లు క్రింద, రొక్కముగా రూ చెక్కు ద్వారా ,, (2) నాచేరట పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్ బాంక్ లో నిల్వఉన్న మొత్తమునుండి ,, తీసికొనుటకు అధికార మిచ్చి దీనితో ప్యాసుబుక్కు పంపించు కొన్నాడను.

మొత్తము...

- A. నా చేరట ఏర్పరుపబడిన బుణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అందుటెల్ల గ్రాపున అకౌంట్ లు జనరలుగా ఉండే చుట్టచుట్ట దానిమీద వడ్డీ (i) పోస్టు ఆఫీసులోనుండి..... నంబరు నా ప్రస్తుతపు సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయము, A గాని B గాని రికార్డు (ఇంతకుపూర్వమే దరఖాస్తుదారుకు సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయము లేనిచేత) (i) క్లాజ్ కొట్టివేయవలెను. (ii) పోస్టాఫీసువద్ద అందుకొరకై ఇకమీద పెట్టబడే సేవింగ్స్ బాంక్ కార్యాలయము, జనుట్టబడవలెననికోరుచున్నాను.
- B. నా చేరటను ఏర్పరుపబడని బుణము మొత్తము ఈ క్రింది మొత్తముల ప్రామిసరీనోట్లుగా, వడ్డీ ఖజానావద్ద చెల్లించవలసినదిగా వాటిమీద వ్రాసి నాకు, అప్పగింప జేయకొనుచున్నాను.

ఇండియా గవర్నమెంటువారి నూటికి 3 1/2 వడ్డీ లేదా నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయపత్రములను, 1916-17 తాలూకు నూటికి నూరుగు వడ్డీ క్వెర్షను బుణములో నేను దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న దానికి సమానమైన మొత్తమునకు మార్పుకొనుటకు అధికారము కలుగ జేయు వారంటు నొకటిని నాకు అప్పగింప జేయ కోరుచున్నాను.

చేరు _____ విలాసము _____ తేది _____ పోస్టాఫీసువద్ద దాఖలుచేసిన తేది _____ రిజిస్టరు నంబరు _____ (పుచ్చుకొనే పోస్టాఫీసువద్ద కావలసినది.) _____ పాడ్ ఆఫీసు ప్రాంట్. _____ (పాడ్ పోస్టాఫీసువద్ద కావలసినది.) Andhrapatrika

భారతీయ చారకులు

పీష్వా మాధవరావు

బాలీరావు తరువాత నాటిని పుత్రుడగు 'బాలాజీబాజీ' రావు పీష్వాపదవినిండి. ఇరువదివత్సరములు సుహారాష్ట్ర సామ్రాజ్య మేలేను. ఆకాలమున రాజ్యాంగమునందు విశేష మార్పులు కలిగెను. సుహారాష్ట్ర ప్రజాసీనుడనియు, కావుననే పిష్వాసత్వతిథి అధిక నయ్యెననియు వెనుక వ్రాసియుంటిమి. 1748 సంవత్సరమున సుహారాష్ట్ర చరిత్రను తన అవసాన కాలమునందు బాలాజీబాజీరావున కొక పత్రము వ్రాసి యొనెనను. అందు సామ్రాజ్యమంతయు నవిచ్ఛన్నముగ నేలుటకు పీష్వాకధికారి నియమమైనది. బాలాజీ సంతతివారగు గాజులు పేరునకు గాజులై, సతారా నగరమున నకలభోగముల ననుభవించుచుండియు, నిజముగ తిన్నగరమున వదలి సంచరించుటకైన న స్వేచ్ఛలేనివారై యుండిరి. హిందూరాజ్య నిర్మాతయగు శివాజీ క్షము వాకల గర్జనాశ్రముల యందును ప్రవహించు చుండుటచే, దేశమందెల్ల వారియెడల గర్జనమొండగు నుండెను. పీష్వాలును, ఇతర అధికారులును, తమ పదవులకు అనుగుణ్యములగు మర్యాదలను బడయుటకు ప్రథమమున సతారా పట్టణమున కేగి రాజులను దర్శించి, నాటిచే స్వయముగ బహుకారంపబడుట లాంఛన మయ్యెను. శుభవర్తకున శివాజీ వంశీకులు రాజులనియు, పీష్వాలు ముఖ్యప్రధానులయ్యు వ్యవహరింపబడుచుండిరి. రాజులు పదమూడు ప్రధానులు బలవత్తులగు పద్మతి సుహారాష్ట్రులయందేగాక, ఇతరులయందును సంధించుచుండును. దేశచరిత్రల పరిచయ వాఁలకని గోచరము. సతారాదేశమున ఏడవ శతాబ్దము నాటి మొహింజిదారో కంశపు రాజులను, సతారా దేశమున పంచొమ్మిదవ శతాబ్ద గుర్జరకాలము వ్యక్తులు ముఖ్య సూర్యులగు మోగసులకు లొంగియుండిన చక్రవర్తులును ఇందుకు మదాహరణములు. ఆ కాలముచే ప్రధానమున నొక రిద్దరు సుహారాష్ట్రులు రాజ్యమును స్థాపించుటయు, తిరుగుతీరులు విషయములై తమ సంతతులకు రావకార్యముల వదలి, అనాగతులగుటయు సలుమానులు జరుగుచుండును.

పరిస్పర వైషమ్యములు

బాలాజీ బాలీరావు కాలమున జరిగిన మార్పులలో నిది ప్రధానము. 'సిరియా', 'హోల్కార్', 'గాయకవాడు', 'భోస్లే'. మొదలగు సుహారాష్ట్ర నాయకులు మిగుల బలిష్ఠులై స్వతంత్ర సంస్థానముల స్థాపించుట రెండవమార్పు. సతారా నగరసరిహద్దు రాజులు, మహారాష్ట్ర సరిహద్దు పిష్వాలును సుహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యమున కెల్ల నధికారులని ఎల్లరును ఒప్పుకొనుచుండిరి. శత్రురాష్ట్రములతో యుద్ధముచేయునపుడు నాయకులందరును తమతమ సైన్యములతో నేతెంచి, పిష్వాలు అధికారమునకు లోబడి పోరాడుచుండిరి. ఇటులుండియు, కాలక్రమమున నీ సంఘభావము క్షీణించి, పరస్పర వైషమ్యములు ప్రబలి తునకు సుహారాష్ట్ర రాజ్య వివాదమునకు కారణమయ్యెను. ఆవిషయము నుంగు వివరింపబడును.

కాలవశము

సుహారాష్ట్రులు బాలీరావు కాలమున సుహారాష్ట్ర దేశమున విలసిల్లిరి. బాలాజీకూడ గొప్పయున గృహిణులైనను, ముఖ్యముగ నుండి హిందూస్థానమున, పాగునాగులు, ఆచారధర్మవాదులు రొహిల్లాలును సుహారాష్ట్ర ప్రతాపాన్ని కోర్చి జాలకుండిరి. హిందూ సహాయకములకు గల శత్రుత్వము గ్రహించిరి. సుహారాష్ట్ర సాయములందు ఆంగ్లేయుల రాసుగు సహాయమును అడ్డలి సాహాయ్యమును కోరిరి. 1761 నలుమున సానిపట్టు సంగమున మొరాయుద్ధము జరుగుటయు, హిందువులందరు నొకటిగను, సుహారాష్ట్రయు లందరు నొకటిగను, నీ యుద్ధాప్తికై బెంగుటయు, కాలవశమున హిందువులు సహజము లగుటయు ఇరువురు తెనుగు దురు. స్థానేత్యము, రిద్దీకోట, సానిపట్టు యుద్ధములు హిందూ సామ్రాజ్యములను వివాదము కారించినవిగా! సుహారాష్ట్రు నిరంగములకు పారిపట్టు వెలియలికట్టి, సుహారాష్ట్ర శౌర్యాన్ని కి కారుమేసును. పారిపోయిన వీరుల సంఖ్యకులు. దేశ సంతతి దు పునపాదము. బాలాజీ పాద కుమారుడగు విశ్వనాథరావును, సోదరుడగు సదాశివరావును కోర్చియెను. దేశమున గోచరవ్యవస్థని సుహారాష్ట్రులు. సుహారాష్ట్ర పీష్వాకూడ గృహిణులైనను.

సామ్రాజ్యోద్ధరణ

ఆ దైన్యస్థితినుండి, హిందూస్థాన లేకమన, సామ్రాజ్యమునకు నూతన వికాస మొనరించు బాలాజీ గృహిణులు శ్రుద్ధగు పీష్వామాధవరావు. కండ్ల సరిహద్దులను దేవున పడు నేడొండ బాలుడు. పినతండ్రియగు రఘునాథరావు కంత్తణలో కొంత కాలము మెలగకలసివచ్చెను. రఘునాథరావు అనూయగ్రస్తుడు, స్వాధీ పరుడు, చేజిక్కిన అధికారమును వదలుట కష్టము లేనివాడు. అతని భార్య ఆనందీబాయియు కడు మూర్ఖురాలు. భర్తయొక్క గురాకాపకావమును, తన దుశ్చింతలచే వృధానొందించుచుండెను. మాధవరావు తల్లియగు గోపికాబాయియు. పినతండ్రి భార్యయగు ఆనందీబాయియు, తోడికోడండ్రకు సహజముగ వైరముకంటె, రాజ్యకాంక్షచే గలుగు వైర మధికముగా కలహించుచుండిరి ఒక సంచరమునకు ఈ పోరాటములను, రఘునాథరావు రాజ్యపాలనమునకు గలుపుచుండిన దౌర్జన్యమును చూచి సహింపజాలక మాధవరావు తనకు పూర్వాధికార మొంగవలయునని పరంపరీని కోరెను. "పిన్నవయస్కుని కింతగవ్యమేల! మాబోటి కయ్యవృద్ధులును మేధానిధులు మంద అతనికి రాజకార్యములలో శోక్య మొందులకు" అని తెలిచి కడుకినిసి, అతని దెవరించుటకోయన, రఘునాథరావును, సకారాము బాపూమొదలగు ముఖ్యపంతులును తన అధికారులుల వదలుకొనిరి. పిష్వాకు పలుకుబడియు, అనుభవమును తక్కువ. కావున, తమ్ము పార్థికించి తిరుగు రెచ్చసానుల నియమించునని వా రూహించిరి. కాని మాధవరావు విశేష ప్రజ్ఞావంతుడు. సుహారాష్ట్ర కే కార్యమునకా మో, దానిని ఇంకు లేక నెప్పుతో చేయుటయే ఆయనకు సహజమై యుండెను. వెంటనే త్రియంబక రావు మామగు దివానుగను బాలాజీ జనార్దనుని రాజ్యదర్శినిని నియమించెను. జనార్దనుడే పిష్వా నారాయణరావు వధ యనంతరము సామ్రాజ్యమును కాపాడి, క్షీణించిన నానాభివృద్ధిని సురక్షితమునకు వారల నియమించుటలో మాధవరావు చూపిన దూర దృష్టియు, విశేష చరమున ప్రశంసనీయులు.

అంతరీలహములు

రఘునాథరావును. అతని యనుచులును, బుద్ధిహీనులై మాధవరావును సాధించుట కొరకు, శత్రువుల నిజము శరణు జొచ్చిరి. నిజము, సుహారాష్ట్ర అంతరీలహముల మూలమున తనకు రానున్న లాభముల గ్రహించి, గొప్పవైద్యమును వారలకు సాయమున వెను. సుహారాష్ట్ర ప్రతిభ కంతమొందింప, ప్రత్యేకముగ రఘునాథరావు జన్మించె కాబోలు! రాజ్యమునకు నాటిల్లిన అవధమున కంతయు రఘునాథరావే కారణమని చెప్పినను అతిశయోక్తి కానేరదు. అటుల మొగలు వైద్యులసాహాయ్యముచే, రఘునాథుడు తన సోదర పుత్రుడగు మాధవరావుపీష్వాను పూనా. అహత్యుధులగు మధ్యకదేశమున ముగ్ధుని ఓడించెను. కైలాము స్వయముగ కొంత వైద్యముతో రఘునాథుని సహాయము మేలేంచుచుండెను. వీరారు జాగీరుదారు జానూశీభాగేకూడ అందుకొనే వీరారు నుండి బయలుదేరెను. తనవారును. నెవ్వారునుకూడ శత్రుపక్ష మనలంబించుటకలర మునగావు నేరు ముగ్ధులుగా నక పరంపరీని సరిహద్దుల కంధిచేకొనెను. చరల రఘునాథరావే రాజకార్యముల వెనుకేర్చు నధికారమును కలిగించెను. తనకు సాహాయ్యమైన కైలామునకు చాల భగమొనరినను.

సంఘభావము

మాధవరావు స్వారంత్రియమును గోల్పోయి పరంపరీ యాజ్ఞానసాము ప్రసన్నించు చుండెను. తన స్వారంత్రియము కన్నను, పదనౌకవముకన్నను సుహారాష్ట్రుల సంఘభావమే ముఖ్యమని గుర్తెరిగి, రఘునాథరావుయొక్క శత్రువులగు స్వదేశీయులు కొందరు నిజాయితీసాహాయ్యమున, మహారాష్ట్రమున దాడివేయవలయునని నిశ్చయపూర్వముతో, పరంపరీ పక్షమున వహించి యుండెను. రఘునాథరావు మాధవరావును శత్రు పక్షములోని సుహారాష్ట్రముఖ్యుడగు జానూశీభాగేకను తన వైరమున తిప్పి, ఆతని వైద్యమును నిడదీసి, గోవాదేశ తీరమున 'నాకిన్ బోను' వద్ద వైద్యులు నోడించిరి. మాధవరావు మిగుల సాహసముతో పోరాడి, ప్రసిద్ధి కెండెను. యుద్ధమైనదియెవారి, స్వపక్షమునకు వచ్చిందలమి జానూశీకి విశేష దేశమును భగమున ఒంగుచుండెను. ఆ యుద్ధమున మాధవరావు జానూశీని అధికముగ చిహ్నము వెల్లెను. మొదలు స్వదేశీయుల వీరు శత్రువులకు కలసిండుటయు, తిరుగునాశ చేయవలయునై పు చేరుట నిదిని కోర్చిచేసెను. తిరిగి

సభ్యులందరు సంతసించి, పిష్వాబుద్ధి వైరమును కొనియాడిరి. క్రమముగ మాధవరావు తన పలుకుబడి వృద్ధిచేకొనెను.

ముగింపు

దక్షిణమున నాకాలమున, అగ్రస్థానమునకై విరాటము లేక పోరాడుచుండిన నాయకుల సంఖ్యకు మితిలేదు. మొగలు సామ్రాజ్యము క్షీణించినంతనే, ఒకవైపున సుహారాష్ట్రులు వేరొకవైపున నిజాయితీ, చురొక్కవైపున పిదేశీయులగు పరాసులు ఆంగ్లులు తమ తమ వైషమ్యములచేతను, అందులేని యుద్ధములచేతను, దేశమును కలచివైచుచుండిరి. అదియంతయు నటుండ, మాతనముగ మైసూరునకు హైదర్లీ భాను బయలుదేరెను. పూర్వపు హిందూరాజులను పదమూడులశేషి, హైదర్లీభాను డెత్తివేయగలిగెన రాజ్యమును వ్యాపింప చేసెను. సుహారాష్ట్ర రాజ్యమునందలి దక్షిణభాగముల నాక్రమించుకొనెను. వైజాముతో సంధిపాసగించిరి. మాధవరావు తన వైద్యముల హైదరు వైర పంపుటకు తగుప్రయత్నముల చేయసాగెను. ఆ క్రమము చరిత్రయు మాధవరావు రాజ్యపరిపాలనా విధానమును, ముందు వ్రాసెదము.

సింహ ముఖముగల శిశువు — కొన్ని దినముల క్రిందట బంగళమునందలి జాల్మెగూరి అను పట్టణమునందు సివిలు కోర్టు జవాను భార్య ప్రసవమై రెండు కొమ్ములును, వెంట్రుకల జడలునుగలిగి సింహపు ముఖముగల యొక శిశువునుగ నెను. శిశువు 4, 5 గంటలు మాత్రమే జీవించెను.

నోగాకు స్టీరుడు. — క్రిందట 22 వ తేదీ నాటి యూరోపు మెయిలులపాలకు తీసికొనినవస్తువునకు నోగాకు స్టీరుడు క్రిందట ఆదివారమునాడ పోర్టు వెయిడ్ తీరమును జేరెను.

కెయిడరు ఇక్ మోరూస్టీరుడు — ఈ మెయిలుస్టీరుడు సురక్షితముగా ఆదివారమునాడ మోరీగు వీరి జేరెనది.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

మద్రాసు కార్పొరేషన్ వారి నాథారిణసభ, కార్పొరేషన్ వారి మండరములయందు 1916వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 19-వతేదీ మంగళ వారమునాటి నాయకాలము 5-15 గంటలకు జరుపబడును

ఆ దినమునాటి కార్యక్రమ మీ దిగువకీర్తింబ యుండును.

1. కార్పొరేషన్ వారి యూజీచనకై గుటి తించబడిన, 1916వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 8-వతేదీ, ఆగస్టు 25వతేదీనాటి గాయి సంఘమువారి తీర్మానములలోని విషయములును, 1915వ సంవత్సరము ఆగస్టు 11-వతేదీ గాయిసంఘపు 16వ విషయమును,

2. 1916-17వ సంవత్సరమునకుగాను కార్పొరేషన్ వారి బడ్జెటు ఎప్పమేటును కొన్ని రిచూర్సులతో చంకికరించుచు పంపబడిన 1916వ సంవత్సరము జూలై 9-వతేదీ గల 1040 ఎం నెంబరుగల జి. ఓ

3. 1916వ సంవత్సరము జూలై జూలై నెలలలో సైమలు యిండిసియరువారి కార్యక్రమాధివృద్ధి డెలుపు విజ్ఞాపనము.

4. 1916వ సంవత్సరము ఏప్రిలు మొదలకొని జూలై వరకు ఆదాయ వ్యయపట్టిక.

5. 1916వ సంవత్సరము జూలై జూలై నెలలలో వర్కు డిపార్టుమెంటు యింజనీయరుగారి కార్యక్రమాధివృద్ధి డెలుపు విజ్ఞాపనము.

6. 1916వ సంవత్సరము జూలై జూలై నెలలలో మిరికి కాలునలు నిటి సరఫరాల వెంకటాద్రికొలిసి తెలియజేయు వివరణము. మద్రాసు కార్పొరేషన్ జే. సి. మొర్రీస్, 1916వ సం సెప్టెంబరు 9. (వేసి డెంటు.

మాకలకత్రా జాబు

ఉత్సాహవాసరము.

(మా స్వకీయావిలేఖనవిధానము)

కలకత్రా, సెప్టెంబరు 10:

మొన్నటి బుధవారము సాయంత్రము మాడానడి సమయము. ఎక్కడలేని ప్రజాకాలేజీ! వారు మొదలు పురమందిరము వరకును బాట కిరుప్రక్కలను క్రిక్కిరిసి బండ్లు పోవుటకు వీలులేకపోవుట వరకేదా, రాధాశ్రీ జనమైన స్వేచ్ఛగ బోవుటకు వీలులేనంత క్రిక్కిరిసి జనులు నిలవబడిరి. దీనికి కారణ మానాటి సాయంత్ర మైదుగంటల కీమధ్యను క్రొత్తపైకము తయారు నిమిత్త మేర్పాటు చేయబడిన వంగదేశీయ యువకులకు వీడుకొలుపు సమావేశము పురమందిరమందు నిర్వయించుటచేతనే అక్కడకు తేరుటకు కాలేజీ చాకువద్దనుండి వీరు పైకముర్రాద్ద నమసించి బ్యాంకువాయి ద్యములతోబోవుటకును, వీరినిగాంచుటకును యెందరో జనులు గుమిగూడి యుండిరి. ఈయవకుల గాంచుట కువ్వీళ్లును మొక్కడ దాము నిలుచుటకు స్థలము లేకబోవునోయను భయముతో కిగంటల దగ్గరనుండే జనులు గుమిగూడ మొదలిడిరి. చిట్టచివరకు కిగంటలకు ఆయవకులు కాకేమరాయిలతోను, జుబ్బాలతోను ముందుబ్యాంకువారి నలుగురేసి కురుపును బయలు చేరుట కాంభించిరి. అప్పుడు వీరిని చూచినంతనే గలిగిన మహాత్సాహము జూచినవారికే దెలియునగాని వేరే వ్రాసిన యెడల నంత ఆహోదకముగ వుండదు. ఈ యవకుల గాంచి నంతనే యొకవిధమైన అవేశము జనించినది. వనసాించు వుల యొక్క ధ య స్వ స్థైర్య ము ల. జూ పు ట కిన్నిదినములకు సమయము దొరకెను గదా యను నుద్దేశము జనించినది. ఈ యవకులు తమ మార్పదేశమగు హిందూదేశముయొక్క పూర్వపు బ్రౌన్లతో నంతసేదనయియు, సమయము వచ్చినప్పుడు తమదేశములవైన నిమిత్తులకు సంసిద్ధులైన పుత్రులు గలరనియు, జూప బయలుపెడలిగో యను మనోభావమువచ్చెనట. వీరు బహు పిన్నవారు. మొత్తము వైది 18 సంవత్సరములు మొదలు 20 సంవత్సరముల లోపువారుగా నుండిరి. వీరిలో గొందరు చాల బలహీనులవలె గన్నట్టిది. కాని వీరు ప్రగతినికా రకుటచేతను, విద్యాధికు లగుటచేతను తమకు దేశబలమందరా తేకున్నను, సునోబలమును, పౌరుషమును జూప సమర్థుల గలవారవలె జూపట్టిరి. ఇట్టి పిన్న వారే తమ దేశపు తేజమునకును, తమ సామ్రాజ్యము వారి సాహాయ్యము నిమిత్తమున, తమ దేశములవైన నోల్పోవుటకు నిశ్చయించి నప్పుడు, మిగుల బలవంతులును, సైన్యవారును యెంచుటకు వెనుదీయవలెను? సమయము వచ్చినప్పుడు గదా తమ దాక్షిణ్యము జూపెట్టవలయును! అట్టి సమయము వచ్చినప్పుడు వెనుదీయుట తమ వీరికి వందలమును జూపెట్టుట గాని మరి యెంచుగారు. కాన యీ పిన్నవారికి దోడు పెద్దవారు కూడ సాయపడుదురు గాక. వంగదేశ యెందరూ యచ్చవకులు గారు. తమ దేశీయులే యీ చుర్య మెవసాటి మియాలో నాయ్యులెన్నో బనిచేసి దిగివచ్చిరి. ఇప్పుడెన్నో తమ దేశీయులే వైదియై కనుచు ము వచ్చినయెడల కణంకమునకు బోయి తమ ప్రాణముల నిచ్చుటకు సిద్ధులైరి. ఇట్టి యవకాలముల గలన కి. రూ. దేశీయులది ప్రజలందరి కిచ్చిన యెంత బాగుండును? కింద కొక్కసారిబోయిన యీ యవకులములో బోట్లాడేదను జన్మముల సాధకపదవి క్రమ విశాసము జేయకుండురా? అంతమా మేల? చివరకంటె అలగునాయకులై ఆంధ్రరాజ్యకాలపుయధ్యములలో దనుక క్రిందిజూపి కాశ్యప మొక క్రిగాంచినవారియొక్క యుద్ధిభివారం బర్యాయద్దము, మొదలగు యుద్ధములలో తమ బలశక్తియులజూపి, గొప్పగొప్ప మెప్పును, కితాబులను, హక్కులను, మద్యమును, నోజెవారు మేలగు మొదలగు వీరులను సంపాదించిన యాంధ్రనాయకులకును వారిసంతతివారి కీయద్ద మేల కలుగలేదు! తెలియకున్నది. ఇప్పుడు నుచును తెలగాలని జేయుచువారు పూర్వము తెలుగునాయకులై యుండినవాడుక. అట్టివారు మనయాంధ్రలో జాలమందియున్నారు. ఉండుటయేగాక యీ ప్రజలములో నవకాలేమిచ్చిన యెడల తమ బలమును జూప సంసిద్ధులై యున్నారు. అట్టివారిని గూడ దయాశ్రీహృదయులగు మనసామ్రాజ్యమువారి వరకాలే మిచ్చి వారినిగూడ బిలుతురు గాక. ఒక్క శూద్రజాతివారే కాదు. పూర్వ కాలము నందు తరితర జాతులవారు గూడ యవసర మైకప్పుడు చేత కత్తిబట్టి రణరంగములో బోరబడుచుండెడివారు. పూర్వము కటకము యుద్ధములలో బ్రాహ్మణ జాతివాడగు అడిదము నరసింహరాయ లనునాతడు చేత

కత్తిబట్టి యుద్ధము జేసెనట. ఇప్పుడుకూడ బ్రాహ్మణులలో నట్టివారున్నారు. వారికిగూడ యాయద్దము జేకూరు ననియే మేము దలచెదము. ఈ మధ్యను మన హిందూ వైదికులు ఇదివరకు కలలోనైన దలచని పరాగు దేశములో బోరాడి తమదైర్య శక్తియుల జూపర కచ్చెరువగునట్లు జూపి మిగుల ఖ్యాతిబడసిరి. అట్టి యోగ్యత యీ వంగదేశీయ యువకులకు గూడ కలుగుటయేగాక మన యాంధ్రులలో గూడ యుద్ధరంగముల తమతమ శక్తినిజూప నుద్యుక్తులగువారికి కూడ యీ యోగ్యత యచికాలములో దొరలనమువారు గలుగ చేయుదురుగాక.

వంగ దేశీయాంధ్ర సమితి

సమితియను మాట మనయాంధ్రులలో గొందరు నొక వింతపదముగ గన్నట్లువచ్చును. మనము సభ, సంఘము, క్లబ్బు మొదలగు మాట లెట్లువయోగించుదుమో యట్లునే యిక్కడ సంఘములకు సమితియను పద ముపయోగింతురు. వంగదేశీ యాంధ్రసమితి రహస్యమి 2 సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపింప బడినది. ఇక్కడ నాంధ్రులందరు గలిసి దీనిని సమకూర్చిరి. తెలుగు పండుగలు, తెలుగు మహాపురుషుల జన్మదిన జ్ఞాపక దినము మహోత్సవముల జరపుట, యిక్కడి యాంధ్ర విద్యార్థుల నిమిత్త మొక వసతిగృహము సంపాదించుట, యిక్కడకు వచ్చియున్న యాంధ్రుల సీతీమాగా భివృద్ధికి బాటుపడుట, ఆధమము నెల కొకసభమైన గూర్చి యందుపన్యాసముల నిర్వహించుట, యన్నియుపన్యాసములను మార్చిబాషలోనే యిచ్చుట, సమితికొక స్వంతగృహ మొకదానిని సంపాదించుట, సాంఘికపతనము నిమిత్తము వాగ్దాపత్రికలు దెప్పించుట, యొక తెలుగు యంగ్లీషు మిశ్రమైన పుస్తక భాండాగారము సమకూర్చుట, సభ్యుల వ్యాయామ పరిశ్రమాగ్నే తగిన సాధనముల సంపాదించుట మొదలగునవి సమితి ముఖ్యోద్దేశములు. సావను! వీరు చాల ముఖ్యోద్దేశముల దెట్టుకొని యున్నారు. పెట్టుకొనుటలో దవ్వలేదు; గాని వానిని సఫలీకృతముల గావించుటలో నున్నది వీరి శక్తి సామర్థ్యములు. అయితే యేదో యొక సంఘము పరాయి దేశములో కొద్ది మందికూడి స్థాపించినప్పుడు తమ స్వదేశీయులు ఊరక జూచుచుండుట యుచితము కాదు. ఇప్పుడు యుద్ధము జరుగుచున్నది గదా! దానిలో వైదికుల నిమిత్త మెందరు తమకుతమకు దోచిన సాహాయ్యము చేయుట లేదు! అట్లునే యిక్కడ ముక్కు ముఖ మెరుగని ప్రజలమధ్య ను కొద్దిమందియైయుండి, తామందరు సాధ్యమైనంత దరుచుగా కూడి యొకరి యొక డేముల నొక రరయుచు దమసాధ్యమైనంతమట్టునకు సంఘాభివృద్ధికి బాటుపడ బ్రయత్నించు చున్న వారికి మన యాంధ్రభివృద్ధియులలో గొందరు ఈ సమితివారి ముఖ్యోద్దేశముల నామోదించి వారివారి యభాక క్రిని సాయ పడుదురు గాక. తనకు తాను సహాయము చేసికొనక మరి యొకరికి సహాయము జేయుటలో నంత మెప్పు లేదు. తాను ముందు బాగుండి యితరుల బాగుజేయ బ్రయత్నింప వలయును. అట్లునే మన యాంధ్రులకూడ తమ యాంధ్రసాధనలగు వీరికిగూడ సాయ మొనరింతురనియే మా వర్తకము. ఈ మధ్యను ఆనాటిలు రావుబహద్దరు శత్రుగా రిక్కడకు విచ్చేసి నప్పుడు వీరిక యభినందనపుత్రము వారికొసంగిరి. ఆనాడు రహస్యము 60, 70 మంది యాంధ్రవిద్యార్థులు గుమిగూడిరి. శత్రుగారు వీరిలో గొందరిని వారువారు యొక్క డెక్కడి నుండి వచ్చిరి యిప్పు డిక్కడేమి చేయుచున్నది యగని సంతసించిరి. వారే యుపన్యాసములో నింతమంది యాంధ్రవిద్యార్థుల కిక్కడ నున్నారని నే ననుకొనలేదు. ఇంతమంది విద్యార్థుల నిచ్చట జూచుట నా కాశ్చర్య మగుచున్నది. మీ రందరు ఇంకను చిన్నవారు. కొద్దికాలములో పెద్దవా రగుదురు. మీరు జేయవలసిన పనులనేకము లున్నవి. మీ రాంధ్రకుల త్వమును జూపక, పట్టిన కార్యము వదలక బనిచేసినవో మన దేశమున కనతికాలములో బ్రౌన్లతో నచ్చును. మా కాలముయినది, అగుచున్నది, కానున్నది. మే మేమి చేసినను వృద్ధుల పనులలో జను. ముందంతయు మీ చేతులలో నున్నది. కనుక మీరందరు మీ కాయతత్తుల మీ మార్పదేశముయొక్క యభివృద్ధికి బాటుపడ వలసి యున్నది. మన యాంధ్ర విద్యాలయము కొద్ది సంవత్సరములలో స్థాపింప బడును. అది నిశ్చయము. పూర్వము వలె గాక మన జమీందారులు కూడ మనయం దభిమానవంతులరై మన యుద్ధమునకు సాయపడ నుద్యుక్తులగుచున్నారు; కాన మీరెంత మార్తము దైర్యమువదలక బనిచేయవలయును. అని ముద్దు బలుకులతో ముచ్చటించి సభవారిని రంజింపజేసిరి. వారు

వచ్చిన నా డిక్కడి యాంధ్రవిద్యార్థులు కొక పండుగదినము వలె జూపట్టినది. చాలకాలము నుండి వై మాడకమాడక ఒక నాడు దైవదేశమున తమ బంధువునుగాని, మిత్రునిగాని, గాంచినప్పుడు కలిగెడు యపరిమితానందము వీరిని జూచినవాడు యాంధ్రులకు గలిగెను. శత్రుగారు ఈ సమితివారి యుద్దేశముల నామోదించిరి, గనుక యాంధ్ర మహాజనులారా! ఇక్కడ మీ సోదరులు గొందరున్నారని తెలిసికొనుడు, వారి యభివృద్ధి గోరుడు. వారిసమితియొక్క ముఖ్యోద్దేశముల సఫలీకృతముల జేయుటకు మీ కాయతత్తుల సాహాయ్యపడుట మీ విధియని ప్రోత్సాహ బెట్టుడు.

చంద్ర విద్యార్థులు

ఇక్కడ చదువుకొనుచున్న యాంధ్రులలో వింజమూరి రంగాచారిగారు, తుమ్మలపల్లి జగన్నాథంగారు, గంటి అయ్యవారి కాశ్రీగారు, అయలసోమయాజు విశ్వంభరకాశ్రీగారు ఈసంవత్సరపు మొదటి న్యాయశాస్త్ర పరీక్షకు (Preliminary Examination in law) వెళ్లిరి. ఈనలు పురుషు కృతార్థులైరి. ఈపరీక్షలో సీసంవత్సరము చాలమంది తప్పిపోయిరి. కాని మన యాంధ్రమాత యద్వైతమున పరీక్షకు వెళ్లిన కలుగురును కృతార్థులైరి. అందులో వింజమూరి రంగాచారిగారు మొదటి తరగతిలో చేరిరి. ఇది యెంతయు శ్లాఘనీయము. పరీక్షకు వెళ్లిన 800 చిల్లరలోను 11రు మొదటి తరగతిలో చేరినవారు. అందులో మనయాంధ్రులి దొక డున్నప్పుడు మన యాంధ్రులిందరు సంతసించవలసినదే. ఇట్లు మన యాంధ్రవిద్యార్థులు తమ దెలివిదేటుల జూపుచు ప్రఖ్యాతిగాంచుచుండురుగాక. ఈకృతార్థులైనవారి కందరికి మాయభివందనములు. పరీక్షలలో కృతార్థులగుట యొకవంతు. ఆ పిమ్మట బనిజేయుట యొకవంతు. వీరు పరీక్షలో దెలియని సంతసించుచు దమదమ విధుల దవ్వక నిర్వర్తించుచు పరోపకార పరాయణులరై మెలగుచు నాంధ్రలోకమునకు ఖ్యాతి దెత్తురుగాక.

సర్వతేలు విషనంజీవి (రీజెనరు)

ఏమితుకప్పు గాక వచ్చును బోదురు. నుజుము లే యెడ 100 రూపాయలు యివామియ్య బడును ఒక అబ్బా స్టాంపు పంపిన సాంపిలు పాకెట్లో ఉచితముగా కంపెనీకును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, 8, ఇశోపూర్తపథి, చంద్రాన

చిన్న పురుగులు

పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడియుగుట, మెట్టుక లూపుట, పుర్రెపైజిల, అన్నియు చుండుపురుగులవలన గలుగును.

పాతవలారా! ఈపురుగువలె రెయిబనట్లు, విధివిరా మములేక మీరు పోచేసినవో మీమీ గృహములలోని నేల కొట్టిల్ల బంగాడతో నింపబడియుండును తీరకలేక వనిజేయుచుండు ఈచుండు పురుగునకు, అతివ్యాధికయి వేరొందిన తేనెటిగ నవకారిగా నుండవలసి బండు. చుండు ఆరంభయిన వెంటనే నిరోధక నిర్వహణద్రవ్యముల నుపయోగింపఁ ఆ వేడించిన ఆచరకాలముననే బట్టతలవారిలో నవకార్యముగావలసి వచ్చును. కావున ఇట్టి పరమాచర్యము

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంపాదించుడు. చుండునా బోగొట్టును. వెంట్రుకలను కాలిగిడ్చు పుర్రెయిండును బోగొట్టును. తలగట్టుక పురుగులగుంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నేలను గుండు రయియ చేయుకాలి మోస మున జెడకుడు.

తల బుడ్డి 1-3 రు. 1-0-0. వి. పి. రు. 0-4-0
,, 2-3 రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0.

డి చి త ము.

ఈ గుగుణముల ఋజువు పరచుటకయి, అర్థజూపిటి తంపుకొనువారికెల్ల ఒకసా నాకుగొనుటకు నుభోత్సవంత మాన గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

నాలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో ఇంజనీయర్ల డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నం 155, నాన్సాపాతిమరెడ్డి, బొంబాయి

బందరు దసరా మహోత్సవము.

రు 116 లు బహుమానము-కుస్తీలు.

సువర్ణరజితపతకములు.

వ్యాయాచుములు.

ఆంధ్రదేశమునందలి గొప్పవీరమైన రు 116 లు గాని అంత విలువగల బంగారుపతకము గాని బహుమానము చేయబడును. ఈ కుస్తీకి ఆంధ్రదేశమును కాపురముగ చేసి కొన్నవారు గాని, ఆంధ్రులై యితరదేశముల నున్నవారుగాని జాతియతభేదములేక ప్రయత్నము చేయవచ్చును. అట్టివారు తమ దరఖాస్తులను భాద్రపద బహుళ 13 లు సోమవారము (25-9-16 తేది) లోగా ఒకరూపాయ ప్రవేశమునుతో మాకు చేరులాగున పంపవలయును. ఇచ్చటకు వచ్చి కుస్తీ పట్టువారికి వారి ప్రవేశమును తిరిగి యియ్యబడును. ఈకుస్తీ యందు ఓడిపోయినవారికిగూడ దసరాసంఘమువారికి ఉచిత మని తోచినప్రకారము బహుమతి యియ్యబడును. రాక పోకల ఖర్చులు, భత్యఖర్చులు ఎకరివి వారే భరింపవలయును. ఈ వై బహుమానము గాక, సుధ్యుతరగతి, చిన్న తరగతి అని వస్త్రావళికి ననుసరించి మరిరెండు బహుమాన ము లిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. కాన చిన్నవస్త్రాములు గూడ ఒకరూపాయ ప్రవేశమునుతో దరఖాస్తులు పంపు టకు కోరబడుచున్నారు. వీరికి గూడ పెద్ద వస్త్రావళికు ఏర్పా టుచేసిన పద్ధతులే వర్తించును. బహుమానపు మొత్తము వస్త్రా దుల యోగ్యతల ననుసరించి సంఘమువారు ఏర్పాటు చేయుదురు. సుధ్యుతరగతి వారికి రు 50 లును చిన్న తరగతివారికి రు 30 లును చెక్కుచేయగలవంత ఉండును.

విద్యార్థుల కుస్తీలు.

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతి విద్యార్థియు యీ బహు మానమును ప్రయత్నింపవచ్చును. ఇందు కూడ ఉత్తమ, సుధ్యుత, కనిష్ఠ అని మూడు తరగతులుగ వల్ల విద్యార్థులను విభజించి కుస్తీపట్టించి బహుమానము లొంగబడును. వీరి దరఖాస్తులు అధికరూపాయ ప్రవేశమునుతో 25-9-16 లోగా పంపుకోవలెను. ఆంధ్రదేశములోని వల్ల విద్యార్థిపా ధ్యాయులందరు తమ విద్యార్థులను వివిధ బంపి మా సంఘ మును ప్రోత్సహింపవలయుటకు కోరబడుచున్నారు. ఇందు లు పొందిన వారికి పతకములు బహుమానము చేయబడును. ఓడి పోయినవారికి గూడ ఉచితరీతిని సన్మానము చేయబడును.

వ్యాయాచుములు

(1) సర్పసువములు. (2) బరువుచేయుట. (3) బాహా, చెడి. (4) పరుగెత్తుట. (5) గోసెంచులలో పరుగు. (6) మైలుపరుగు (7) ధనుర్విద్య. (8) మాయ మారుట మొదల గు క్రీడలకు గూడ బహుమానము లీయబడును. ఇందు 1-2-3 వ్యాయాచుములకు ఆంధ్రులైనవైనను రావచ్చును. మిగిలినవా టికి ఆంధ్రవిద్యార్థులు మాత్రమే రావలయును.

ఈలపందెము.

ఈ పందెమునకు ఆంధ్రవిద్యార్థుల తరఫునను ప్రయ త్నిము చేయవచ్చును. వీలున్నయెడల బెజవాడవద్ద కృష్ణానది యందుగాని, లేనియెడల బెజవాడవద్ద కృష్ణ కాలువలోగాని ఈ ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రవేశమును ఒకరూపాయ. నిర్ణీతఫలము వెనుకనుండి తెలియజేయబడును.

ఇతరక్రీడలు.

(1) పూహభేదము (చెరుపట్టి). (2) బలిచెడుగుడు. ఈ వ్యాయాచుములకు బందరులోని విద్యార్థులు మాత్రము చే న్నుకొనవలెదురు. పూహభేదమునకు ఎనిమిదిరుంది, చెడుగు డుకు పదిరుంది యుండవలెను.

పాదకండుకము (ఫుట్ బాల్)

క్రీడకేటెలకు దుగ్గిరాల రామమూర్తిగారి స్థాపక చిహ్న రజితపాత్ర బహుమానము రు 100-0-0.) ఈ సంవత్సరమునుండి దసరా సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద నుండును. ఈ బహుమానమును పొందుటకు కృష్ణజిల్లాలోని విద్యార్థులు. ఆయా ఫుట్ బాల్ సంఘముల నాయకులు రు 5-0-0 లు ప్రవేశమునుతో దరఖాస్తులు పంపుకొనవల యును. ఇతర పట్టణములవారికి భోజనవసతి దసరాసంఘము వారు ఏర్పాటుచేయుదురు.

మ.రా.—i కుస్తీలకు మ|| రా|| రా|| శో|| కా అహోబల రావునాయకు ఎం. బి. సి. హెచ్. బి. డి.టి. యమ్. గారు సుధ్యుతరగతి నెచ్చుకొనబడిరి. ii దరఖాస్తులు 25-9-16 తేది లోగా చేరవలయును.

కోన సీతారామరావు, ఎం. వ., కార్యదర్శి.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టు

నెవ్రెంబరు 12, మంగళవారము.

ఆర్డర్ క కా ఖ.

సిద్ధా 29, ఆగష్టు.

ఆగష్టు 18-వ తేదీ నుండి మదరాసు అకౌంటెంట్ జనరలు ఆర్డరునందలి రెండవతరగతి ముఖ్యసూపరం టెండెంటు ఆర్డర్. నేతురామయ్యగారికి ఒకమానము ప్రీవీలేజ్ సెల వొంగబడినది. వాస్తవానున జి. జి. సి. హడ్సన్ గారు నియ మింపబడిరి.

ప్రత్యేక రెవెన్యూశాఖ.

సిద్ధా 2 నెవ్రెంబరు.

ఇంఫెయంటు కష్టమును సర్వసులో అసిస్టెంటు కలెక్టరు గానున్న టి. హెచ్. పాట్నగారికి జూలై 11 వ తేదీనుండి మూడు మాసముల ప్రివీలేజ్ సెల వొంగబడినది.

రెవెన్యూశాఖ.

అయిదవ గ్రేడు డెప్యూటీ కలెక్టరు ఆర్. వెంటు సుబ్బారావు పంతులుగారికి రెండు మాసముల ప్రివీలేజ్ సెల వొంగబడినది.

సున్న శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు ఉత్తర ఆగ్నాటు ఒకరూ ద్యూటీ డెప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

తిరువలందురు రంగస్వామి అయ్యంగారు అగ్రగణ్యుగారు ఉత్తర ఆగ్నాటు ఒకరూ ద్యూటీనుండి చెంగల్పట్టు ప్రెజ రికి మార్చబడిరి.

చెంగల్పట్టు ప్రెజిడిక్ నియమింపబడిన రామచంద్ర అయ్యంగారు శివగోప అయ్యంగారు చెంగల్పట్టు ఒకరూ ద్యూటీకి మార్చబడిరి.

సర్వీ ఉద్యోగములు

రెండవతరగతి ఆర్డరును డెప్యూటీ డైరెక్టరుగానున్న రెవెన్యూ హోలెండు లాంటింగు గారు మొదటితరగతి డెప్యూటీ డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

మూడవతరగతి డెప్యూటీ డైరెక్టరుగా నున్న విలి యమ్ ఫ్రెడెర్జ్ జేటు మానుగారు రెండవతరగతి డెప్యూటీ డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

మూడవతరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగానున్న రెవెన్యూ హోలె ఆన్ బాప్సన్ గారు రెండవతరగతి అసిస్టెంటు డై రెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

నాగవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా పనిచేయుచున్న ఛార్మము శేషచార్యులుగారు మూడవతరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అయిదవతరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగానున్న తాయీ వాయి అయ్యంగారు నుండరము అయ్యంగారు అగ్రగణ్యుగారు నా గవరగతి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

లోకాలు ముగిసిపోయినాఖలు.

కంజీశము ముక్తయ్య ముదలియ్యగారు చెంగల్పట్టు జిల్లా బోర్డు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

హాజి అబ్దుల్ ఖుసేసాయబుహద్దరుగారు తెల్లూరు ముగిసిపోయిన కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

రెవరెండు విలియమ్ మెర్సెస్ ఎమ్. ఏ. బి. డి. గారు ఓరీరామ సిక్కిళ్ళ కాలనీయమున పాక సాధారణకలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

గన్నకరము సభ రేంజి.

ఎలిమెంటరీ సాధారణ మునుపై ను బి. రామమూర్తిగారు గన్నకరము రేంజికి ప్రోవీడెంట్ గారు ఉత్తర ఆగ్నాటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి. వి. కృష్ణప్రసాదుగారు రాష్ట్రము నాక్రమించుకొనవలెనని గాని నియమింపబడునని గాని వార యొక్కోమున నుండవచ్చును.

ఉద్యోగములు, సేవలు మొ||

సంజాముజిల్లా రిజిస్ట్రారు వామన సూర్యనారాయణ అగ్రగణ్యునాకు నెవ్రెంబరునాగవ తేదీనుండి మూడుమాసములు సెలవొంగబడినది.

రెంపురము గాయంట్ల సర్పంచిస్ట్రారుగా నున్న కావూరి చింతకవిగారు సంజాముజిల్లా రిజిస్ట్రారుగా నియ మింపబడిరి.

కుక్రేంసి సభ రిజిస్ట్రారు లాక్ష్మీనాథుండి మరయొక పోటానకు మార్చబడిరి.

I యల్లాపంతు: స. రామమూర్తిగారు కలెక్టరు కేటెనుండి పదానికి పేడిరి.

నిదురుకుట్ల లక్ష్మీనాథునిగారు పదానికి పేడియండి నరన్న పేటకు.

II పోలూరు రంగారావుగారు కలెక్టరునుండి కాకలికి. తోటపల్లి కృష్ణస్వామయ్యగారు కాకలినుండి పాల్వ నేరుకు.

రాయపేట లక్ష్మీనారాయణ పిళ్లెగారు పాల్వనేరు నుండి కాంగుండికి.

ప్రెస్టిజ్ రత్నము వేణుగోపాల ముదలియ్యగారు కాంగుండినుండి మైలామునకు.

తిరుకూలి రామస్వామి సంగేశ్వర్ అయ్యగారు మైలామునుండి కలెక్టరుకి.

బొండిలి లక్ష్మీనాథునిగారు ఆచంటనుండి చాలపల్లికి తడి కల్ల అప్పలనగయ్యగారు చాలపల్లినుండి ఆచంటకు

వాతావరణస్థితి

1916 సం|| నెవ్రెంబరు 12-వ తేదీ.

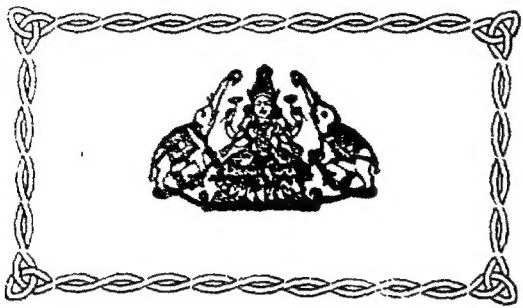
ప్రదేశములు.	సెప్టెంబరు 12 తేదీన నామయ్యింపబడిన అధికతాపమానము	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.	ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.
సెన్సెటివ్	13 తేదీన నామయ్యింపబడిన అధికతాపమానము	24 గంటలలో కడచిన	24 గంటలలో కడచిన	24 గంటలలో కడచిన	24 గంటలలో కడచిన
గోపాలపురము	29.788	85.9	78.9	0.70	13.73
నాల్లెరు
కాకినాడ	29.714	86.3	77.3	0.01	23.91
బందరు	29.724	85.4	70.0	0.20	38.94
గుంటూరు	...	88.2	76.5	0.08	26.31
నెల్లూరు	29.719	90.6	78.1	...	14.67
మద్రాసు	29.734	91.3	78.2	...	12.69
కడప	29.764	94.5	76.8	0.49	13.01
నాగపట్టణము	29.759	92.5	78.8	...	14.65
కొలంబూ	29.778	82.9	77.5	0.04	70.53
తిరువనంతపురము	29.811	79.6	74.4	0.07	38.52
కొచ్చి	29.804	79.7	74.2	0.24	91.17
కల్లికోట	29.808	80.8	75.1	0.33	94.32
మంగళూరు	29.784	84.9	73.2	0.84	98.21
బొంబాయి	29.624	83.9	77.4	0.07	74.24
హైదరాబాద్	29.712	83.5	73.3	...	34.15
అంతర్జాతీయ	...	90.5	73.4	...	19.48
బర్హరి	29.722	87.3	73.1	...	16.11
కర్నూలు	29.747	85.7	73.5	0.02	20.58
కడప	29.749	92.0	77.5	...	27.66
చెంగళూరు	29.772	80.3	65.8	...	32.27
కొడైకనాలు	22.721	61.8	53.2	0.08	37.92
ఉదకచండలము	22.932	62.3	52.6	0.03	33.55
కోయంబత్తూరు	29.784	87.4	71.0	...	13.86
నెల్లూరు	29.752	89.7	74.4	...	29.49
శేలము	29.758	89.2	73.8	...	24.75
తిరుచనాపల్లి	29.762	94.6	78.2	...	17.76
పునుకోట	29.775	93.0	78.1	...	23.81
మద్రా	29.764	90.1	77.0	...	16.38
తిరుకల్వేలి	9.30

వీక్షకల్యమునందు వాయుభ్రమము హెచ్చి పీడిత అగ్రము అండచూడేపుల ప్రారంభములందు క్రింది. వాయువు వెల్లుగా వీచుచున్నది. ఆభాతము వాయువేగము వివిధాతుల నున్నది. వాయువు వీచు దిక్కులను నేగితియు రాగధాని యందు సరిపదిపులుల నున్నవి. కొన్నిచోట్ల వాయువునందు చలనము లేదనియు చెలియవచ్చునది. కిర్గాటకమునందు కచ్చు మోష్టులు మారుచులేదు. ఇతరభాగములందు హెచ్చుగా నున్నది. సాధారణముగా ఎప్పుటికింటి కొంచెము చెక్కుచేగా నున్నది. పక్షియంతయు మొత్తమువీక్ష సంకెటను ఎప్పుటికింటి చెక్కుచేగా నున్నది. కిర్గాటకమునందు రాత్రి యంతయు ఎత్త టకంటె 2 డిగ్రీ డెక్యుగ్రా నున్నది. ఇతరభాగములందు సాధారణముగా నున్నది. వాయువు నందు తేర లేదు. రాత్రి ఆరాతమున మేఘములు పట్టియే యున్నవి. పక్షులు తీయ నందు వర్షము కురియుచునే యున్నది కాని కచ్చు పాతము క్షుల్పము. రాజధానియందు దివర భూములందు కచ్చు మంటి కచ్చు.

ఆర్. ఎల్. జోన్నయ్య
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

విషయముక్తమునకి.

- 1. తాత్పర్యము
- 2. సామాన్యము
- 3. సామాన్యము
- 4. సామాన్యము
- 5. సామాన్యము
- 6. సామాన్యము
- 7. సామాన్యము
- 8. సామాన్యము
- 9. సామాన్యము
- 10. సామాన్యము
- 11. సామాన్యము
- 12. సామాన్యము
- 13. సామాన్యము
- 14. సామాన్యము
- 15. సామాన్యము
- 16. సామాన్యము
- 17. సామాన్యము
- 18. సామాన్యము

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 సం॥ సెప్టెంబరు 13-వ తేది
బుధవారము

స్వ విషయము

ఒక రోజు విషయమునకు
సకలమును తన వనంబున కనుగొన
నొకటిను ను సేయుటనకి
సామాన్యము పాపమును కల్గెను.

విశ్వమునంతయు. దేశకాలపాత్రా పరికల్పి
తము. కాల ప్రభావ మతిగహనము. కల్ప
ములు కల్పాంతరములు మన్వంతరములు యుగ
ములు యుగాంతరములు శకములు తంములు
సంవత్సరములు గతించుచున్నవి. అనుక్షణము
విశ్వరూపములందు మార్పులు గలుగుచున్నవి.
విశ్వాంతి కల్గితింబులైన గ్రహములందు
తారాకములందు గోళములందు ఖండము
లందు దేశములందు ప్రతిక్షణమును గలు
గుచున్న పరివర్తనమును హఠాంచుట యసా
ధ్యము. విశ్వమునం దంతర్గతమైన సకలమును
విశ్వపరిణామమునకై తోడ్పడుట విశ్వేశ్వరుని
సృష్టిము. విశ్వపరిణామమునకు మహత్పదార్థ
ములనలె స్వల్పపదార్థములును సాధనభూతములు.
విశ్వశక్తి సకలపదార్థములందును ప్రతిస్థాపితము.
అంతయును పదార్థములు అనంతమైన విశ్వశక్తి
కాసమునకు కేంద్రస్థానములు. సకల కేంద్రస్థా
నములు విశ్వవికాసమునకు పరికల్పితములై విశ్వ
రూపమునందు స్వక్రము లగుచున్నవి. మహా
విశ్వవికాసమునం దొక జాతివికాసము ఒక దేశ
వికాసము స్వల్పవిషయముగ నుండుట సహజము.
కాని ప్రతిదేశమునందును ప్రతి జాతియందును
ప్రతి యుగమునందును విశ్వ వికాసమునకు అను
కూలములైన బీజాకురములు ప్రతిపాదితములై
నష్టిలుట విశ్వధర్మము. లోకమునందలి సకలారం
భములు విశ్వధర్మ వికాసమునకై వినియోగ
పడుచున్నవి. ఇరువదవ శతాబ్దారంభముతో
లోకమునందు నూతనయుగ ముదయించినది. నూ
తనయుగారంభమునందు ధర్మవికాసమునకై
మహాపరివర్తన ముచున్నది. మహాపరివర్తన
మునకు లయము సాధనము. ఇరువదవ శతా
బ్దమునందు లోకమునందు మహాలయరూపంబులైన
సామ్రాజ్యములు సామ్రాజ్యము లైనవి. ప్రజల
హృదయసీమలందు నూతనభావములు గలిగినవి.
సకల దేశములందు భిన్నరూపములను నశాంతి

యనంతరమైనది. ఒక ఖండమునందు భౌగోళిలాష.
ఒక ఖండమునందు స్వాతంత్ర్యభిలాష. ఒక ఖం
డమునందు కిర్మిష్యామోహము. ఒక ఖండము
నందు సన్యాసవ్యామోహము. ఒక ఖండము
నందు బలవర్ధనము. ఒక ఖండమునందు దుర్బల
వ్యాపనము. యుగసంధులందు ధర్మాధర్మములకు
సంబంధము సహజము. ఆ మహాసంబంధమునందు
ధర్మ విజయమునకై పాటుకగుట ధర్మపరాయ
ణము.
ఆంధ్రపత్రిక యుగసంధియందు స్థాపితము.
కీలకసంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౧౪ బుధవాస
రంబున దు బొంబయినగరమున ప్రథమ సంచిక
ప్రచురితము. ఆపత్రికయందు పత్రికోద్దేశము
“స్వామిభక్తిని దేశాభిమానమును ప్రజలహృదయము
లందు నెలకొల్పి సదా పాటుపడుచుండెదము... ఆంధ్రప్రభు
త్వమునకు లోబడిన యితరరాజ్యములందువలెనే స్వపరిపాలన
మును బొందుటయే మా స్వరాజ్యాపేక్ష..... కాలము,
ధర్మము, దైవము మాయున్యములను సభలికృతముగ
జేయుటగాత!”
అను వాక్యములందు ప్రక్షేప్తము ఈభావము
లాంధ్రపత్రికయందు ప్రచురితములై ఎనిమిదేండ్లు
గతించినవి. ఈసంచికతో నాంధ్రపత్రికకు తొమ్మి
దవ యేడు సంప్రాప్తమైనది. గతించిన ఎనిమిదేండ్లు
యందును లోకమునందును భరతఖండమునందును
విపరీతమైన మార్పులు గలిగినవి. కర్జునప్రభు
నిర్వృతి అధికారాభిమానము జపాను దేశస్థుల విజ
య పరింకరలు భారతీయుల ప్రబోధమునకు గార
ణంబులైనవి. వంగదేశ విభజనము వంగదేశీయుల
యాంధోళనమునకు మూలబీజము. వంగదేశము
నందు బుట్టిన యాంధోళనము భరితఖండమున
కంతకును వ్యాపించినది. జాతీయభిమానము దేశ
భిమానము సకల దిశలయందును మ్రోగినవి.
భారతీయులకు జాతీయప్రత్యభిజ్ఞానము గలిగినది.
జాతీయ ప్రత్యభిజ్ఞానము స్వయం
సహాయభావమును నెలకొల్పినది. స్వయంసహ
యమును నమ్మిన జాతీయవాదులు స్వరాజ్యాదర్శ
మును ప్రకటించిరి. పాఠకులు మితవాదుల సంతా
పము నుపశమింప జేయుటకై రాజ్యాంగములను
సంస్కరించిరి. శ్రీ పంచమజ్జారాశ్రమిని పట్టా
భిషేక మహోత్సవ సమయమునందు శ్రీ హార్దోజి
ప్రభువు రాజధానిని డిల్లీనగరమునకు మార్చెను.
వంగదేశవిభజనమును రద్దుచేసెను. బీహారుదేశ
స్థుల లాభమునకై ప్రత్యేకరాష్ట్రమును నిర్మి
ంచెను. ఆ సమయమునందు హార్దోజి ప్రభువర్యుడు
ప్రచురించిన లేఖ యదారభావధీతమై స్వరా
జ్యభావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. దేశమునందు
క్రమక్రమముగ స్వరాజ్య సిద్ధాంతము ప్రబలి
వ్యాపించుచున్నది.
వంగదేశము నందువలె నాంధ్రదేశమునం
దును మహాత్తరమైన ప్రబోధ ముదయించినది.
ఆంధ్రదేశమున ముదయించిన ప్రబోధమున కాం
ధ్రులయందు గలిగిన దేశాభిమానము భాషాభిమా
నము జాతీయభిమానము నిదర్శనములు. ఆంధ్ర
దేశమునందు స్వదేశాభిమానము మహాతరంగ
ములవలె నుప్పొంగ నారంభించిన కాలమునం
దాంధ్రపత్రిక ప్రచురణ మారంభమైనది. గతిం
చిన ఎనిమిదేండ్లయందు నాంధ్రులయందు విక
సించుచున్న నూతనోత్సాహ మాంధ్రపత్రికయం
దు పరిస్ఫుటమగుచున్నది. ఆంధ్రపత్రిక బొంబ
యియం దారంభమైనపుడు పత్రికయొక్క భావి
భాగ్యస్థితిని నిర్ణయించుట దుస్సరముగ నుండెను.
మహారాష్ట్ర దేశముధ్యను తెలుగుపత్రికను ప్రక
టించుట యొక వింతగ నుండెను. పత్రికాప్రచురణ
మహావలకు గారణముగ నుండెను. పత్రికోప
యోగము శంకాస్పదముగ నుండెను. విమర్శకులు
యధేచ్ఛ గ ఖం డ న ము న కు బూ ను

కొనిరి. రంధ్రాశ్వేషకులు స్వలా
భాషేక్షును గనుగొనిరి. దోషాన్వేషపరాయణు
లు పత్రికోపయోగమును శంకించిరి. వైవేక్యప
వలనను నాంధ్రదేశ భాంధవుల సహాయమువల
నను పత్రిక కీగండములు గడచినవి. ఎనిమిదేండ్లుగ
నంతరాయములు లేకను వారపత్రిక ప్రచురిత మగు
చున్నది. ఏడు సంవత్సరాదిసంచికలు ప్రచురితమై
లైనవి. ముప్పదిమాసముల నుండును నాంధ్ర
దివపత్రిక భగవదనుగ్రహమువలన నిర్విఘ్నము
గ వెలువడుచున్నది. ఆంధ్రుల భావప్రపంచము
నందు ఈ స్వల్పకాలమునం దుద్బంధములైన మా
ర్పులు గలిగినవి. పండితులకు పామరులకు నిశ్చల
మైన భాషాభిమానము దేశాభిమానము జాతీయా
భిమానము హృదయక్షేత్రములం దంకురించినవి.
ఆంధ్రుల హృదయసీమలందు మూర్తిభవించిన
స్వదేశాభిమానము ఆంధ్రోద్వమరూపమున బరి
ణమించినది భారతజాతీయ వికాసమునకు భాషా
ప్రయుక్తాష్ట్రవిభాగము సాధన మని ఆంధ్రదేశ
మునందు ప్రబలుచున్న నూతనసిద్ధాంతము. ఆ
సిద్ధాంత ధర్మమును సంపూర్ణముగ
గ్రహించుట వలననే భరితఖండం తర్క
తములైన జాతులు భాషలు దేశములు వికసించి
తేజోవంతమైన సంయుక్తభారతరాజ్యము స్థాపి
తము గాగలదు. పరిధాని సావత్సరాదిసంచిక
యందు “ఆంధ్రరాష్ట్రము” అను వ్యాసమునందు
“ప్రత్యే కాంధ్రాష్ట్రవిభాగమువలన భాషాభివృద్ధియును,
వాణిజ్యాభివృద్ధియును సహజేశ్వర్యాభివృద్ధియును గాగలవు”
అని వ్రాయబడినది. రాక్షస సంవత్సరాదిసంచిక
యందు దీభావము
“ఇరువదవ శతాబ్దపుసారంభమున దేశాభ్యుదయమున
కు ప్రజాసభ్యత్వమును జాతీయస్వాతంత్ర్యమును ముఖ్యసాధ
నములని స్థిరపడినది... హిందూదేశమునందు రాష్ట్రీయ స్వపరి
పాలనాపద్ధతి సాధ్య మగుటకు భాషను జాతీయబట్టి యేర్ప
డెడి రాష్ట్రములే కరణ్యములు ఇందుకు కృతీకృతములైన
రాష్ట్రములు ప్రజాబోధమునకు అవసరములు.”
అను వాక్యములవలన విశదీకృతము. ఈభావము
క్రమవికాసమును బొంది పంశిత పామరజనుల
చిత్తంబులను దృఢముగ నాకర్షించినది. గాష్ట్ర
మునకును ప్రజలకును సన్నిహిత సాహచర్యము
భాషాసాధనవలన గలుగునను భావము జనాంగీ
కారమును బడయుచున్నది. ఆభావవ్యాపనము
సకలరాంధ్ర ప్రచుత్తములందును వ్యక్తమగు
చున్నది. ఆంధ్ర మహాసభ భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్ర
విభజనమును గోరుచున్నది. ఆంధ్రజాతీయ కళా
శాల ఆంధ్రగ్రామాలయములు మండలసభలు
శాఖాసభలు దేశభాషాముఖమున విజ్ఞానమును
వ్యాపింపజేయ సమకట్టుచున్నవి. ఆంధ్ర వాస్తావ
త్రికలు సకల ప్రదేశములందును నూతన వికాసము
తో తాంకరమాడుచున్న యాంధ్రవ్యక్తి వికా
సమును పరిస్ఫుటము చేయుటకై యథాశక్తిని
తోడ్పడుచున్నవి. ఎనిమిదేండ్లలో దేశమునందు
విశేషమైన భావపరివర్తనము గలిగినది. ఆంధ్ర
విద్యాపాఠుల కాంధ్రభాషయందభిమానము గొ
గినది. మాతృదేశారాధనముపట్ల విశ్వాసము
గలిగినది. ప్రజల కాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునందు
లక్ష్యముకుడిరినది. ఆంధ్రపంచపంచమునకు ఆంధ్రుల
భావి భాగ్యోదయమునందు ప్రత్యభిజ్ఞానము గలిగి
నది. ఆంధ్రమహాజనుల సహాయమును పోషణము
నుబడసి యాంధ్రపత్రికయును యథాశక్తిని నాం
ధ్రవ్యక్తి వికాసమునకై ఈ యెనిమిదేండ్లును పాటు
పడినది. ముందును నీపగిదిని దేశ సేవను భాషా
సేవను ప్రజాసేవను జేయుటకై యాంధ్రపత్రికకు
పరమేశ్వరానుగ్రహమును దేశభాంధవులు సహ
యమును సంపూర్ణముగ గలుగు నని నమ్ము
చున్నాము.

సతాను బ్రతికిపోతూ ఉన్నప్పుడే దేవుని ద్వారా మనకు బ్రతికిపోతూ వచ్చాను నేను జన్మించేటప్పుడు నా నానామనలే ఉన్నాయి నిన్నుకులేను. బ్రతికిపోతూ సతాను ప్రయత్నించుతూ ఉన్నాను కానీ నాకు సరిపోయే జీవితం వచ్చింది. ఇటీవల జన్మించేటప్పుడు సతాను వచ్చింది నా

20 - 1994లో 8 నెలల పాటు ఉండినది.

బరోపా మహా సంగ్రామము

గ్యూస్టి యుద్ధము-ఆంగ్లలు ఖయిదీలను పట్టుకొనుట.

సోమునది యుద్ధము-పరాసులు శత్రుకందకములను వెశపరచుకొనుట.

బాల్కను రంగము - ఆంగ్ల అవస్కందనము ప్రారంభమగుట.

సూమానిని చాట్టుట - గ్రామములనుండి శత్రువులను తరచుముట.

గివోరుగివో పట్టణము-మేరియనులు శత్రువులు నేయుట.

[రైటరు ఏ జెస్సీ.]

ఇంగ్లాండు

ప్రస్తుత కేచెనర్ ప్రభువు కుమారుని వివాహము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ప్రస్తుత కేచెనర్ ప్రభువు ఏక కుమారుడగు వైకౌంట్ బ్రూంకలింగ్ దొంగుపుర కా పురస్కారము మేజరు మానన్సుకుమార్తె ఎడెనాకిన్యకును ఈదిన ము వివాహము జరిగింది. బ్రూంకలింగ్ ప్రభువు స్వాగ తోపన్యాసము నిచ్చుచు నెడ్లెక్సుమిని తండ్రి తూర్పుఆఫ్రికా రంగమున పనిచేయుచున్నాడని చెప్పిరి.

రాలీ అన్నదమ్ములు, జనుము కంట్రాక్టు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ఎంకర్నెము ఎంతిటికిని దండెరుకరింపు ఎనుబదివేల టన్నుల జనుము వద్దను అయిదు లక్షల అరువదివేల పౌనులు లేక బియ్యవద్ద ఏడుపౌనులు చొప్పున రాలీ అన్నదమ్ములు జనుము కంట్రాక్టులో లాభము తీయుచున్నారని వార్తా ఆఫీసువారు వేసిరి. లెక్కలు మిక్కిలి యబద్ధమని టైమ్సుపత్రిక చెప్పుచున్నది. సముద్రయానముకము తగ్గించుటవలన వచ్చిన అయిదు పౌనుల లాభమును, ఇండియ ను ఎక్స్పోర్టు పన్ను లాభముల పన్నులు కొన్ని పన్నులు చెల్లించినందున 87½ పిల్లింగుల లాభమును తీసివేయగా మిగిలిన పంకొండు పిల్లింగుల ఆరు నెన్నులు మాత్రమే అసలు లాభమనియు ఆ పత్రిక తెలియ జేయుచున్నది. అనగా సందర్శి రమునకు వచ్చు లాభము ఏదివేల పౌనులుగా తేలుచున్నది. దొరకమువారు చదువారైన జనుముకంట్రె ఆధిపతి వేల నిచ్చి కొనుక్కొని జనుముతో దండివేరకములు విశేషముగా పనిచేయుట కట్టచునెడ మిఖ్యంత మింకన చర్చింపబడలేదు.

బ్రిటిషు ఫైదీలు

ఎంకర్నె ఎంఫుము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—యుద్ధమునందు పట్టు వడిన ఫైదీల సంగతుల నన్నిటి చరయుటకుగా నొకప్రత్యేక సంఘ మేర్పరపబడినది. సిక్స్టెన్ వేల అధ్యక్షుడు. విలియమ్ బూయము, విలియమ్ ఎమ్. పి. ఎ. వై. క్యాంపుబెల్లు, సిక్స్టెన్ బూయయెట్టుగార్ లాంఛనుభ్యులు ఆఖరి ఇద్దరు భారతీయుల చొలి వినాకింతురు.

ప్రాన్సు

లాయిడ్ బార్డిగారు.

వెడ్డు రంగమున సంకల్పముట.

పారిసు, సెప్టెంబరు 12:—లాయిడ్ బార్డిగారు వెడ్డు రంగమున సంకల్పించుచున్నారు. వెడ్డుకోటలో వారి కొక వింగ్ దొంగబడినది. అచ్చట వెడ్డుచుక్కలను గలిపికొని గలిగినందున వారు చాల ఆనందించిరి. వెడ్డు దుర్గరక్షకులు ప్రాన్సుదేశమునే రాక గ్రహమ్యభోక్తము కంటిని గట్టించి రనియు అందఱును పరాసువారికి సాహాయ్యమై మహాశయ ఫలసిద్ధికొనకు దోడ్పడుచుండుననియు లాయిడ్ బార్డిగారు నెలకొల్పిరి.

సోము రంగము

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—నిన్నటిరాత్రి యిట్లు ప్రకటించబడినది:—సోమునది కుక్కమున బార్న్. వారాండ్, ఓ.వి. ల్లర్సు, పార్నె ప్రాంతములందు శత్రువుల ఫింగియద్ధము జరిగినది. ఏమి వైక నే నాముగమున కేశము లేమియులేవు.

బ్రిటిషువారి అవస్కందనము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—సెల్లోనికానుండి ఇట్లు తంతి వార్త వచ్చినది:—ఒర్టియాక్ వద్ద బ్రిటిషువారు శత్రువు లగ్ని వ్వము గురిపించుచుండగా స్ప్రిమానదిని దాటి నెవోల్జెక్, కరాబ్యకాయ్ అను గ్రామములను ముట్టడించిరి. ఈ గ్రామము లన్న శత్రువులు పట్టుదలతో సంగ్రామించుకొనుచున్నారు. వద్దా రుకు పశ్చిమమునుండి డాయర్స్ సరిహద్దునకు గల బల్లేరియ చు స్థానములపై మేము శత్రువుల వ్యవస్థ గురిపించి శత్రుఫిరంగి స్థానములను కొట్టితిమి. సర్వీయను రంగమునందు ముందునకు వచ్చిన బల్లేరియనుపటాలములు వెంకట తిరిమివేయబడి నని తెలియజచ్చినది.

గ్యూస్టి యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—నీ డగ్లస్ హేగుగారు నిన్నటి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి. ఆంకరుకు దక్షిణమున మార్పు లేదు. గ్యూస్టి యందు ముఖముఖి యుద్ధము జరిగినది. ఇచ్చట బ్రిటిషువారు 200 మంది ఖైదీలను పట్టిరి. మన ఫిరంగిదళము వారును కందక ఫిరంగులును ఎస్టాఫ్ వు త్తరమున కందక ఫిరంగి యుద్ధము నలిపిరి. ఇతర స్థానములందు విశేష మేమియు లేదు.

పరాసు విమానములు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 11:—ఈమధ్యాహ్న మిట్లు ప్రకటించబడినది:—బార్న్, పార్నె ప్రాంతములందు శత్రువుల ముట్టుకు లన్నియు భగ్గుపఱుపబడినవి. వారి కపరిమితమగు నష్టము గలిగినది. మాయగ్నివ్వ ప్రభావమువలన శత్రుప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లైవవి. పరాసువిమానములు బ్రూజుకు దక్షిణమున శత్రువుల యుద్ధసంబంధ కర్మాగారములపై నను, సోమెపి కుర్తరమున శత్రుశిబిరములమీదను, మందుగుండ్ల నిలువస్థానములపైను జయప్రదముగా బాంబులు వేసినవి. అనేకస్థలములందు ప్రేరేపిం కనబడినది. సార్బూక్ ప్రాంతమునకు విమానకాలమీదను, శత్రు శిబిరములమీదను బాంబులు వేసితిమి. శత్రువుల కమితమగు నష్టము వాటిల్లినది.

ఆంగ్ల పరాసు విజయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—“వెటిక్ హార్షియెక్” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషువారు మార్టికోపిన్సు, కోర్నిలెట్టి అను స్థలములపై బడనున్నారు. లూక్ అడవి ఫాల్గుంటుల పైదానము, గిల్లిహంబు, గ్యూస్టి లను బ్రిటిషువారు వశపఱచుకొనుటయందు వారు తమ మహాప్రతాపముల వెల్లబెచ్చిరి. వారి ప్రతాపమును వర్ణింప నలవి కాదు.

పరాసువారు శత్రుకందకముల పట్టుకొనుట

లండను, సెప్టెంబరు 11:—డోమంబు ముందు స్థానిక తూర్పుననున్న శత్రుకందకముల నన్నిటిని తీవ్రముగా ముట్టడించి పట్టుకొంటిమని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

రుస్సా

మార్పులేదు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—గ్రహ్యను పశ్చిమరంగమున మార్పులేదని రుస్సావారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి విజృంభణము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఫోటో సెల్కోయను స్థలములకు మధ్యనున్న పర్వతములను, వొజ్జాసానదిపై సుబాసో గ్రామమునందున్న పర్వతమును ఇటలీవారు రాకమించుకొనిరి. ఇటలీవారు ప్రకటించిరి. వెల్లోనాకు ఆగ్నేయమున ఇటలీవారి పంక్తి 70 కిలోమీటర్లు ముందుకు ఏర్పడుపబడినదని సెంట్రలు న్యూసు వార్తాసంఘపు రోమునగర విలేఖరుడు వై. సెయ్, ఇటలీయనుల పుజోగమనము.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—ఇటలీయను తంతివార్త యిట్లు వెలియజేయుచున్నది. వల్లారానవద్దను, ఉత్తరపోనీ నాలోయలోను జరిగిన యుద్ధమున మేము విజయ మొందుచున్నాము. ఆప్రదేశమునందు శత్రు వైద్యముల తరిమివేయుచున్నాము.

యుద్ధనౌకకు నిష్పంతుకొనుట.

రోము, సెప్టెంబరు 12:—ఈనెల 2వ తేదీని “లియోనార్డో డావిన్చి” యను ఇటలీవారి యుద్ధనౌకకు నిష్పంతుకొని అది ప్రేరే మునిగిపోయినది. 22 మంది నౌకాదళోద్యోగులును, 227 మంది నౌకా నైనికులును నష్టమైరి. యుద్ధనౌకను సంగ్రహించుట కాశున్నదని తెలియుచున్నది.

రుమేనియా

రోమేనియా యుద్ధరంగము.

గివర్నో ముట్టడి.

లండను, సెప్టెంబరు 11:—10 వ తేదీ నాటి బక్హారెస్టు తంతి వార్త యీ సమాచారమును తెలియ జేయుచున్నది:—ఏడవ తేదీ వరకు తురుష్కులు రొమినియాలో యుద్ధము చేయునట్లుల ప్రకటించక పోయినను డోబ్రుజ్డాలో తురుష్కు వైద్యములు సంగ్రహించుట మాత్రము స్పష్టముగా తెలియవచ్చుచున్నది. గివర్నో ముట్టడికి ప్రత్యామ్నాయగ మేము రెస్టుచక్కును ముట్టడించుచున్నాము.

టర్కీ

కాకసను రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—కాకసావారిట్లు ప్రకటించిరి. ఈనెల 9, 10 తేదీలను ఆగ్నాల్ ప్రాంతమున తీవ్రయుద్ధము జరిగెను. కాకీజ్ సమీపమునందు మేము బానా యను పురము నాక్రమించుకొని శత్రువులను వెంటః దలుముచున్నాము.

బాల్కను

శత్రువులు గ్రామములనుండి తరిమివేయబడుట

లండను, సెప్టెంబరు 11:—సెల్లోనికానుండి బ్రిటిషు వారిట్లు తెలుపుచున్నారు.—స్టుమానది ననేక స్థానములందు దాటితిమి. నోవోబ్జక్ మున్నగు గ్రామములనుండి శత్రువులను దరిమివేసితిమి. ఈ గ్రామములందు శత్రువులు చాలకాలము పోరి తుదకు వదలిపెట్టి పోయిరి. శత్రుప్రతి యుద్ధము లన్నియు భగ్గుముచేయబడినవి.

ఏథెన్సువద్ద ఫ్రెంచి నావికులు.

లండను, సెప్టెంబరు 12:—ఏథెన్సువద్ద నుండు రాయబార సంరక్షణార్థము ఫ్రెంచి నావికులు లేథెన్సును జేరిరి.

అమెరికా

అమెరికాయందు రైలువేవారి సమ్మెకట్టు.

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 12:—నగరమునందు బండ్లను నడపువారు రానందున ఈకాలమునందే 8 లక్షలనుండి పనులకు రామని సమ్మెకట్ట దలచుచున్నారు.

యునైటెడ్ స్టేట్సు ఎన్నికలు

లండను, సెప్టెంబరు 12:—పోర్టుండునుండి ఈ క్రింది విధమున తంతివార్త వచ్చినది.—ప్రజా ప్రభుత్వవాదులును ప్రాగ్రెసివ్ పక్షవాదులును ఎన్నికలయందు జయముకొని ఊరెయిను జిల్లాకు మిల్లికెన్ గారిని గవర్నరుగా నెన్నుకొనిరి. ఇద్దరు యునైటెడ్ స్టేట్సు రాజకీయ సంఘపథ్యులను, 4 కాంగ్రెస్ సభ్యులనుగూడ వా రెన్నుకొనిరి. ప్రజాప్రభుత్వవాదుల జయమువలన పిల్లనుగారికి ప్రతికూలాభిప్రాయములు మెరుగిగుచ్చునని యూహింపవలసి యున్నది.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా స్వకీయ వితేఖకుల యొద్దనుండి)

దక్షిణహిందూస్థానము

మలబారు వార్తలు.

కొచ్చి, పెద్దెంబరు 12:—కొచ్చి సంస్థానమునందలి చిత్తూరునందు రామయ్యరాజు భూస్వామి పాలమునందు కొంతమంది కూలీలు ఒక పెద్దబండను కొట్టి మొదలు పెట్టి దానిని తీయగా లోపల నొక పెద్దగుహ కనబడినది. గుహలో పల ఇటువంటి నిటువంటి రాతిబండలే యున్నవి. గుహయడుగున మూడు కుండలయరేరు ఇసుకయుండెను. అనేకవందల సంవత్సరముల క్రిందట ఈ కుండలు పెట్టబడినవి అనేకు లనుచున్నారు.

మునిసిపాలిటీలు: పన్ను ఎక్కువ చేయబడుట.

హోస్పేట, పెద్దెంబరు 13:—మునిసిపాలిటీ పన్నుల పెక్కువ చేయుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు పంపిన యుత్తరువులను తొలగించుటయో లేక ఆ యుత్తరువులను మరల వివిధ మునిసిపాలిటీల యొక్కయు, జిల్లా అధికారుల యొక్కయు విమర్శనలకు పంపుటయో చేయవలయునని మధ్యతరగతి వ్యవసాయదారుల ప్రతినిధులు ఒక విజ్ఞాపనా పత్రముపై సంతకములుచేసి చేస్తూ ప్రభుత్వమువారికి పంప తీర్మానించిరి. విజ్ఞాపనా పత్రముపై సంతకములు చేయబడినవి. పన్నులు వృద్ధిచేయబడుటవలన నిరుపేదలకు వ్యవసాయకులకు విశేషముగా కష్టములు గలుగుననియు, పూర్వపు ఏర్పాట్లు జరిగిన వెనుక ఇంట్ల స్వల్పకాలములో వ్యవసాయకుల యనగ్రమునకు గాఢ మగుననియు పత్రమునందు వ్రాయబడినది.

బొంబాయి

జి. ఐ. పి. రైలువే కర్మాగారము

పనివారి సమ్మెకట్టు.

బొంబాయి, పెద్దెంబరు 13:—నిన్నటి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మెట్రోపాలిటన్ జి. ఐ. పి. రైలువే కర్మాగారమునందు వాగినుల కాఖకు సంబంధిన 6000 మందికి పైగా గల కూలీలు సమ్మెకట్టి పనులను మాని తనకష్టములను ఏజేంటుకు చెప్పకొనుటకు విక్టోరియా టెర్మినస్ స్టేషనుకు బోయిరి. పనివారు తన కూలీలు తీసికొనిన పిమ్మట ఇంటికి వెళ్ళిపోవుట ఆచారముగా నుండగా గత సోమవారమునాడు ఆయాచారమునకు భండపాటు గలిగినదని కూలీ ప్రతినిధులు చెప్పకొనిరి. ఏజేంటు కూలీలకు తృప్తిగలుగునట్లు వ్యవహారమును పరిష్కరించి పంపివేసెను. ఈ ఉదయము కూలీలు యధా ప్రకారము పనిచేసెను.

60 మంది ప్రయాణికులతోడను, సీను టపాలుతోను బోనున్న సాల్వేజ్ అను మెయిలుస్టీమరు నిన్న సాయంత్రము ఏడెనుకు బయలుదేరినది.

బర్మా

బర్మా రైల్వే నెంటు గవర్నరు గారు.

కలకత్తాకు వచ్చుట.

కలకత్తా, పెద్దెంబరు 12:—బర్మా రైల్వే నెంటు గవర్నరు హార్నోర్ట్ బట్లరుగారు రాజప్రతినిధి గారిని జూచి నేటి యుదయమున నివటికి విచ్చేసిరి. బర్మా చారిత్రమువారి వివిధ కాఖలతో సంబంధించిన ఇండియన్ వ్యవహారములను గూర్చి వారు రాజప్రతినిధిగారితో కొంత వడి ఘుచ్చటించిరి. అహమ్మోలా స్టీమరులో వారు పరివారసహితముగా గురువారము నాటి సాయంత్రము 7-30 గంటలకు బంగారునకు బయలుదేర నున్నారు.

రంగూనునందు పశువ్యాధి.

రంగూను, పెద్దెంబరు 12:—రంగూనునందు పశువ్యాధి ప్రబలి అనేకపశువులు చనిపోయినవి. పశువులదొడ్డిలో కొన్ని ఇతర పశువులు చేరుటవలన వ్యాధి ప్రారంభమైనదని తెలియుచున్నది. 3 ఎద్దులకును, ఒక ఖడ్గమ్మగమునకును, పేపరు అను గాడిదజాతి చిత్రమ్మగమునకును, పాడుగు ముళ్ళులు గల కొతులకును ప్రాణాపాయము గలిగినది. ఇప్పుడు వ్యాధి తగ్గుచున్నదనియు, పూర్తిగా పోవునట్లేర్పాటు చేయుచున్నదనియు తెలియవచ్చుచున్నది.

బీహారు

పాట్నా కళాశాల.

విద్యార్థుల సమ్మెకట్టు.

బాంకిపూరు, పెద్దెంబరు 12:—పాట్నా కళాశాల ప్రెసిడెంటుగారు తాము చెప్పకొన్న కష్టములను విచారించలేదని 300 మందికి పైగా విద్యార్థులు సమ్మెకట్టి కళాశాలకు వచ్చుట మానివేసిరి. ప్రాధనలు మాన్పివేయబడినవివిద్యార్థి వసతి గృహమునందలి మహమ్మదీయ బాలురును తమవసతి గృహమునకు బ్రాహ్మణమాజికుడగు విచారకు డున్నయన కష్టముగా నున్నదని హిందు బాలురును మొఘల్ బెట్టుకొనుచున్నారు. విద్యార్థులలో 40 మంది తప్ప తక్కిన వారు వసతిగృహ విద్యార్థుల కష్టములను దలచి సమ్మెకట్టిరి. కళాశాల విచారణసంఘపు భారతీయ సభ్యుడగు ఎస్. సింహగారును, కళాశాల పండితుడగు యదునాథ సర్కారుగారును ఈ ఉదయము విద్యార్థులను తమ తమ తరగతులకు బంపబ్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థమైరి. వీరిద్దరియందును విద్యార్థులకమితమగు గౌరవము గలదు. యదునాథ సర్కారుగారిని ఈ సందర్భరపు బేహారు విద్యార్థి మహాసభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. విద్యార్థులు బేహారు రైల్వే నెంటు గవర్నరుగారికిని, రాష్ట్రీయ విద్యాశాఖాధ్యక్షునకును, దర్భంగా మహారాజుగారికిని విజ్ఞాపనాపత్రములను బంపి తమ కష్టములను తొలగించుటకు కళాశాలలోనికి బోమని చెప్పుచున్నారు.

సింహ

భారతీయ సైనికులు.

రాజప్రతినిధిగారిచే భూషింపబడుట.

సింధూ, పెద్దెంబరు 12:—రణరంగములో పలుతావుల తన యశమాన్యపరాక్రమము వెల్లడించి భారతీయ సైనికులను, సైనికోద్యోగులను, సుమారు 200 మంది సంపాదించుకొనిన వివిధరకములగు బంగారుపతకముల దెచ్చి రాజప్రతినిధిగారు స్వయముగ నాయాయుద్యోగులను, సైనికులను అలంకరించిరి. సింధూ నగరమున వైసురీగలు లాడ్జివద్ద కమాండరు ఇన్ ఛీఫు మొదలగు గొప్పగొప్ప యుద్ధోగధుల సమక్షమున నీయుత్సవము జరుపబడెను. ఎవరెకలే యేకారణములవలన బహుమతు లొసగబడినవియు జరుపబడెను. అనేకమంది గాయములుతగిలిన సైనికులు మంచముల మీద నుండగనే యలంకరింపబడిరి. నాలుగు మిలిటరీ క్రాసు పతాకములును, ఐదు సెంటుబాడ్జ్ రువ్వను ఆడ్డరు పతాకములును, నాలుగు సెంటుబాడ్జ్ రువ్వను పతాకములును, రెండు ఫ్రెంచి మిలిటరీ పతాకములును పంచిపెట్టబడినవి. ఆడ్డర్ ఆఫ్ బ్రిటిష్ ఇండియా పతాక మనేక జయజయ హస్త నిర్వహములతో సుబేదారు మీర్ డాబ్దుల్లాఖాన్ బహద్దరుగారి కీయబడినది. అనేకమందికి రెండేసి పతాకము లొసగబడినవి.

మోహా స్త్రీల సంఘము.

మెయ్యుపర్డు ప్రభిణి తెలుపుట.

సింహ పెద్దెంబరు 12:—మెయ్యు ప్రభిణి ఈడెనము సింహ నగరమున మోహా స్త్రీల సంఘమును సక్రమముగా తెలుచిరి. 120 మంది స్త్రీలు ప్రభిణికి స్వాగత మొసంగిరి. ఈ సంఘమునకు ప్రభిణికి పోషకు రాలును, ఓడ్డయరునలి అధ్యక్షురాలును, రాణీ హరినామసింగునలి కాగ్యదర్శియులై యున్నారు. భారత, పాశ్చాత్యనాటీకులు లనేకులు సభ కలంకరించిరి. రాణీ హరినామసింగునలి సభ్యులను మెయ్యుపర్డు ప్రభిణికి దెలియ జేసినవెనుక, ప్రభిణిగారు సభ నుద్దేశించి ఉద్బోధన యందుపన్యసించి తాము సంఘపోషకు రాలుగా నుండుటకు సమ్మతించితిమని వెలవిచ్చిరి. ప్రస్తుత మహాసభ గానుమునకు స్త్రీసంఘములచాలా సహాయము చేయుచున్నవి. ఈ మోహా సంఘమును శ్రమగొని పరాక్రమముతో పోరుచున్న మోహనపూరు లకు సౌకర్యములు గూర్చి బ్రయత్నించుట తమ లాభ యని శ్రీవారు చెప్పిరి.

మెయ్యుపర్డు ప్రభిణి యువన్యాస మొసగిన వెనుక రాణీ హరినామసింగు నలి స్వల్పపన్యాసము నిచ్చి ప్రభిణి హిందూదేశమునకు వచ్చిన ఇంత స్వల్పకాలములో ఉద్బోధన మూట్టాడ నేర్పించుట కభినందించుచు కొనియాడిరి.

అనంతరము డాక్టరు బియెబ్బికన్యగారు గృహవైద్యమును గూర్చి స్వల్పపన్యాసము గావించిన వెనుక సంగీతము పాట జరిగెను.

హిందూదేశ శాశ్వత నిధి.

సింహ, పెద్దెంబరు 12:—యద్ధారంభమున కొన్ని మాసములవఱకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు పోస్తు ఆఫీసులు, సేవింగ్స్ బ్యాంకుల వ్యవహారములకును ఇతర విషయములకును దాతృత్వముగా కొంత అప్పదిసికొనవలసి వచ్చెను. బందారు నిలువద్రవ్యమునుండి 80 లక్షలపానులును ఇండియన్ బిల్లులనుండి 70 లక్షల పానులును అప్పు చేసిరి. ఈ అప్పులలో 1914-15 సంవత్సరాంతమున 10 లక్షల పానులును గత మార్చి యందు మరి 30 లక్షల పానులు తీర్చి వేయబడెను. క్రొత్తగా నేర్పబడుచున్న కన్వన్షను ఋణము వలన 6 కోట్ల రూపాయల కంటే ఎక్కువ ప్రోగ్రగునని తల పెట్టుబడినదని ఆర్థిక సభ్యుడు ఇదివఱకు చెప్పియుండెను. ఈ కన్వన్షను ఋణము సాహాయ్యము వలన బంగారు నిలువనుండి తీసికొనిన ఋణమును మఱియే తగ్గింప వచ్చును. అంతటి నిధి యొక్కను గలుగలేదు. ఇండియన్ బిల్లులను ఈసెల 35 లక్షల పానులును, నవంబరుమాసమున 35 లక్షల పానులును రెండు ఫాయుడాలలో చెల్లింపవలయును. 15 లక్షల పానులను చెల్లించుటకు ఆర్థిక ప్రక్రమనం దేర్పాటు చేయబడినది. తక్కిన 20 లక్షల పానులు నిలిచియుండును. లండను మార్కెటునందు ఇల్లె ఋణముల కవకాశ ముండనట్లు చేయుటకు ఇండియన్ బిల్లులనుండి తీసికొనిన అప్పు సంతయును తీర్చివేయుటకు నిశ్చయించబడినది. ప్రస్తుతము ఆర్థిక పరిస్థితి లనుకూలముగానున్నందున ఆర్థిక ప్రక్రమనాపవడిన 15 లక్షల పానులుగాక మరి 15 లక్షల పానుల నిచ్చుటకు ప్రస్తుత మేర్పాటుచేసిరి. తక్కిన 40 లక్షల అప్పును బంగారు నిలువసామునుండి తీర్చివేయుదురు. బంగారు నిలువసాము ప్రస్తుతము క్రొత్తరూపాయల ముద్రణముచే గలిగిన ఆదాయమువలన వృద్ధిచేయబడినది. కనుక ఇప్పుడు ఆ నిలువనుండి 80 లక్షల కాసులను దీసికొనుట కష్టముగా నుండదు.

ఇదియేగాక కాకితపు సాము నిలువ లండను శాఖకు మంచి ఆదాయముగలదు. ఇదియును హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారికి దోడ్పడగలదు.

అగ్నోవా రోమేనియనుల వశమగుట.

ఆస్త్రియను నావికాదళము నిధి.

లండను, పెద్దెంబరు 12:—రైటును కిట్టు తెలియవచ్చెను. అగ్నోవా పురమును రోమేనియను లాక్రమించుకొనినందున దాన్వ్యాబునది తెగునను ఆస్త్రియను నావికాదళము అగ్నోవాకు దిగువగల ఆస్త్రియనులతో కలియలేకున్నది. బల్గేరియా యొద్ద సముద్రమునందు ఆస్త్రియనుకాకలు కొన్ని కలవు. అవి దాగి యున్నవి. రోమేనియా కిరంగులు ప్రత్యక్షమైన అవి బయటికివచ్చి రోమేనియను పట్టణములను ముట్టడింప సాహసించవు.

యుద్ధ ఋణము.

పారిసు, పెద్దెంబరు 13:—రిబట్టుగారు నూటికి 5 పానుల వడ్డీ ఋణమును నుపసాదించుచు దేశము ఇదివఱకుంటే బలకరముగా నున్నదనియు, మిత్రమండలి విజయము ప్రపంచనియు చెప్పిరి. మిత్రమండలి శాస్త్రములను పూర్తిచేసి నాగరికతవిజయమును కొనసాగించు పని మనకునిలచి యున్నదని వారు చెప్పిరి.

నవవృత్తిక విష సంజీవిని.

మారు (100) రూపాయలు బహుమతి.

ఏక్కురు వచ్చావా!

శత్రువు బోదురు!!

ఈ కొండిపాలు కలన, మంట పొట్లకు తగిన మహారాజును బొందలేమిటల కన్నడవారలకై మేమియావధముగా గనిపెట్టితిమి. కట్టిన చోట నీమందు డ్రెక్కల్ లో ప్రకారమువయోగించిన ఒకటి రెండు నిమిషములలో మంటల పొట్లుపోవును. ఈయావధముకందు గుణము లేదని ఋణపు చేయు వారలూ,

మా యావధము మాకు తీరగుటచే రెడకు నెలవైన మొత్తమును బాట్టుకొనుటయేగాక (100) మారురూపాయల బహుమతి సంపాదకున కర్హులగుదురు.

పెల్ 2 సీసము గల ప్యాకెట్టు 1-కి 8 ఆ. పోస్టేజి 3 ఆణాము. ఒకచేతవడ (2) ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజి ఉచితము.

1 వజక్ ప్యాకెట్టులకు పోస్టేజి తోడ్పు 5-0-0

1 దజక్ ప్యాకెట్టులకు పోస్టేజి (1-8-0) తెలగల చాక్లెట్ పోకెట్ల పేనా ఇశము.

ప్యాంపిల్ కోతవారు అర్థ ఆణా స్తాంపు కంపకరెను.

టి. సీతారామ మొదలయ్యారు.

8, కందక మొదలిది. తిలకల్ కె.టి. మదరాస్.

The P. and O. "Nagok" with inward mails of the 22nd instant arrived at Port Said on Sunday.
The P. and O. "Kaiser-in-Hind" which connected with "Salsette" has arrived at Marseilles on Sunday
ail well.

THE GREAT WAR.

Fighting at Guinchy: Prisoners Taken by British.

SOMME OPERATIONS: TRENCHES CARRIED BY FRENCH.

The Balkan Front: British Offensive Begins.

THE STRUMA CROSSED: ENEMY DRIVEN OUT OF VILLAGES.

Roumanian Bombardment of Givergevo.

[Reuter's Agency.]

British Front.

Fighting at Guinchy.

Prisoners taken by British.

LONDON, September 12

General Sir Douglas Haig, in last night's communique said.—The situation south of Amiens is unchanged. There has been fierce hand-to-hand fighting at Guinchy. Four officers and 101 men were taken at Guinchy, making over two hundred prisoners since that report. Artillery and trench mortars silenced an attempted trench mortar bombardment north of Esclaff. There is nothing to report elsewhere.

French Front.

Artillery Duel North of Somme.

LONDON, September 12

PARIS — Last night's communique said — Except for rather violent Artillery duel north of the Somme in the Berny, Vermandovillers and Chaulnes sectors there is nothing important to report on the whole front.

Enemy Attacks Repulsed.

Effective Work Of French Aeroplanes

LONDON, September 12

PARIS — This afternoon's communique says Five German attacks between Berny and Chaulnes were repulsed with serious losses. Several attacks were accompanied by liquid fire. Our aeroplanes bombed important military factories south of Bruges most effectively and cantonments and ammunition depots north of Somme, causing violent explosions. We also bombed the barracks and aerodrome at Sarrebourg, doing serious damage.

Anglo-French Gains.

LAHORE, September 12

LONDON, September 11th — The "Petit Parisien" says The British directly threaten Martinpuich and Courcellette. The captures of Leuze Wood, Falfemont farm, Guillemont and Guinchy were a series of magnificent feats of arms, no praise of which could be excessive.

Trenches Carried by the French

LONDON, September 11 — A French official statement says — The whole system of trenches east of Fleury in front of Douaumont has been carried by assault.

Mr. Lloyd George Visiting Verdun.

A Banquet in the Citadel

LONDON, September 12

PARIS — Mr. Lloyd George is visiting Verdun. He was entertained at a banquet in the citadel, where he said he was happy to meet the guardians of Verdun's inviolable walls. He paid a tribute to the devotion and tenacity of the defenders of Verdun, who had saved not only France but all humanity, which again turns to France to defend the great cause.

RUSSIAN FRONT.

Position Unchanged.

LONDON, September 12

A Russian communique says — On the western front the situation is unchanged.

Italian Front.

Further Particulars.

ROME, September 12

The fire on the Lemarde da Vin broke out close to the magazine. The vessel was anchored where there was no risk of an enemy attack. The Commander ordered the flooding of the lower parts of the ship, but an explosion caused the ship, but an explosion caused the ship to sink in 45 feet of water. The complement on board was 34 officers and 1,156 men. Enquiry hitherto has proved that the disaster was not due to an enemy attack or to defective explosives. Other possibilities of foul play are being investigated.

The Italian Advance.

LAHORE, September 12

LONDON, September 11th — An Italian official statement records the occupation of the heights between Photo and Palermo and of the village of Subasc on the river Vojusa.

The "Central News" Rome correspondent says that the Italian front has been extended 70 kilometres south-east of Valona. ("C. and M. Gazette")

Italian Progress

Italian communique says. — We progressed at Vallarsa and in Upper Posina valley and repulsed the enemy attack in that region.

Fire and Explosion on a Battleship.

LONDON, September 12

ROME — Particulars are published of a fire and explosion on board the Italian battleship "Leonardo da Vinci" on the 2nd September by which the vessel sank. Twenty-one officers and 227 men were lost. There are hopes of salvaging the warship.

Balkan Theatre.

THE BALKAN FRONT.

British Offensive Begins.

The Struma Crossed and Enemy Attacked

LONDON, September 12

PARIS — A communique from Salonika says that the British crossed the Struma at Orjack under the enemy's fire and attacked the villages of Nevojen and Karadzaky, which the enemy is obstinately defending. We violently bombarded the Bulgarian positions from west of Vardar to Lake Doiran hitting some enemy batteries. A fresh withdrawal of Bulgarian advanced posts is reported from the Serbian front.

French Blue Jackets at Athens

The French Blue Jackets have landed to guard legation at Athens.

Enemy Driven out of Villages.

LONDON, September 12.

A British communique from Salonika states that the Struma has been crossed at several places. The enemy have been driven out of Nevojen and other villages after considerable opposition. Strong counter attacks were repulsed.

TURKISH FRONT.

Fighting in Caucasus.

LONDON, September 12

A Russian communique says — On the Caucasian front on September 9th and 10th fierce battles continued in the region of Ognot. We occupied Bana in the region of Sakka and are pursuing the enemy.

ROUMANIAN FRONT.

Turks at the Roumanian Front.

Bombardment of Givergevo

LONDON, September 12

A telegram from Bukharest dated 10th instant says although Turkey did not declare war on Rumania till the 7th instant, the presence of the Turks in Dobrudja is indubitable.

We are bombarding Rustchuk in reply to the shelling of Giurgevo.

Rustchuk Shelled.

BUKHAREST, September 12

The enemy forces at Turtukai numbered 25,000 Germans, 40,000 Bulgarians and 10,000 Turks. The defenders numbered 25,000.

Great Britain.

Marriage of Present Earl Kitchener's Son.

LONDON, September 12

Viscount Broome, the only son of the present Earl Kitchener, was married to-day to Adela, daughter of Major Monus of Ringwood, Dover. Lord George Hamilton, in a speech at the reception, mentioned that the bridegroom's father, although a septuagenarian, was doing good work in East Africa.

Ralli Brothers Jute Contract.

LONDON, September 12

Times says War Office estimate that Ralli Jute Contract will save seven pounds a ton or £5,60,000 on 80,000 tons supplied to Dundee in twelve months. It is regarded as greatly exaggerated. It is pointed out that five pounds of the savings is due to the reduced freight and 37 shillings and six pence is due to not paying insurance and remission of the Indian Export tax both of which could be realised without appointment of single firm as buyer. Thus net saving is only twelve shillings and six pence or £50,000 annually. Meanwhile the important point has apparently not yet been considered namely what Dundee spinners will do with their own stocks which have been acquired at higher prices than jute supplied by the Government.

TELEGRAMS.

British Prisoners of War Controlling Committee

LONDON, September 12

Personnel of the special committee controlling all matters relating to the British prisoners of war includes Sir Starr Jameson (president), Wilham Home, Williams M. P., A. Y. Campbell and Sir John Hawett. Latter two represent the interests of the Indians.

"Warspite's" Feat.

A Curious Episode

LONDON, September 12

(Copyright, 1916, by Mr. Alfred Noyes.) — Mr. Alfred Noyes, in his concluding article on the navy, gives some breezy yarns regarding the battle of Jutland. He says that the "Warspite" was being badly mauled when the "Warspite" steamed in between the "Warrior" and the enemy, taking all punishment revolving like a cat chasing its tail and with all guns going. Those on the "Warrior" were most grateful to have been saved by a new and startling manoeuvre. A boat bearing gifts of cigars and bottles which were tossed with laughter and shouts of "Take them! We don't try to save you. We were chasing a rotten damned tail. We couldn't help it. The helm was jammed."

WAR AND CINEMA

Indian Troops in Action.

LONDON, September 12,

A large and distinguished audience, including many representatives of India attend the first exhibition in London of films taken by the Girwood Official Photographer to the Government of India depicting the part played by the Indian troops in France and Flanders. The pictures are among the finest yet shown of the operations on the western front and were greatly admired. Mr. Chamberlain, in a speech, said that he was proud to participate at the exhibition of the heroic efforts of soldiers of India on behalf of the Empire. The films would be a worthy record of the part the Government, Princes and peoples of India had played in the war. The people of India had contributed, and were continuing to contribute, generously alike to the forces in the field and to charitable objects, such as hospitals for wounded soldiers. Indians had renounced the battlefields in France, and had also fought with credit to themselves and advantage to the Empire in other theatres of the war.

United States.

Railway Strike in America.

LONDON, September 12

NEW YORK — Following the failure of striking street-car employees to be up local transportation a general strike in the city involving eight hundred thousand persons is threatened.

American Amateur Golf

Chick Evans has won American Amateur Golf Championship beating Gardner by four and three.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

Indian Financial Position.

SIMLA, September 12.

In the earlier months of the war the Government of India found it necessary to incur a considerable amount of temporary debt to meet the run on their Post Office Savings Bank and for other reasons including the strengthening of their financial position generally. This temporary borrowing included a loan of £8 million taken from the gold standard reserve and £7 million of India Bill's issued by the Secretary of State in London. The latter being partly in lieu of a permanent issue of stock which had been originally contemplated at the time when the budget of the year 1914-15 was framed.

Of the loan from the gold standard reserve £1 million was repaid towards the close of 1914-15 and a further £3 million in March last, the outstanding loan from this source being thus reduced to £4 million. As indicated in the Finance Member's speech introducing the financial statement for the current year, it was intended in the event of this year's conversion loan, ordinary section realising much more than the six crores of rupees for which credit was taken in the ways and means estimates for the year to reduce the debt to the gold standard reserve still further. That contingency, however, has not arisen.

The India bills fall due in two instalments of £3½ millions during the current month and £3½ million in November next. In the budget provision was made for the final discharge of £1½ millions and it was at that time contemplated that the balance of the bills, viz. £5½ millions, should be renewed. In order, however, to assist the Home treasury in conserving the resources of the London market for their borrowing, it has now been decided finally to discharge the whole of the bills. Owing to the improvement in the financial position it is possible to provide from the treasury balance for the discharge of an additional £1½ million over and above the £1½ million provided for in the budget, i.e. £3 million in all, and it is proposed to pay off the remaining £4 million by taking a further loan of this amount from the gold standard reserve. This reserve is being substantially augmented at the present time by profits on the coinage of new rupees, so that a total loan of £8 million from increased resources will leave it in a stronger position than it was when a loan from it of the same amount was taken in 1914-15.

Further, as a result of the great strength of exchange during the last busy season, the Government of India now hold in the London branch of the Paper Currency Reserve very large liquid assets and these also would be available, if necessary, for the support of exchange, as in the event of a demand for remittances to London calling in money could be released from the paper currency reserve in London against payments into it in India.

TELEGRAMS.

Lady Chelmsford Open Purda Club.

SIMLA, September 12.

H. E. Lady Chelmsford to-day formally inaugurated the Purdah Club at the "Manor" the residence of Raja and Rani Harnam Singh. This is the first institution of its kind in Simla and has been warmly taken up by ladies both Indian and European and no less than 120 ladies were present to greet Her Excellency as the patron of the institution of which Lady O'Dwyer is president and Rani Harnam Singh Secretary. Lady O'Dwyer announced that Lady Chelmsford has kindly accepted the office of patron of the Club. Her Excellency and the guests were received by Rani Harnam Singh and her daughter Bibi Amrit Kaur and amongst those present were Hon'ble Joan Heisiger, Lady Craddock, Lady Sankaran Nair, Mrs. Claude Hill, Lady Lukis, Lady Macleagan, Mrs. Wood, Lady Gillan, Mrs. Maffey and Mrs. Ferguson. Rani of Junga, Rani of Jubbal and Kaur Rani Pir Bikram Singh who are also members, were unavoidably absent.

After Lady Harnam Singh had presented the members of the Club to Her Excellency Lady Chelmsford addressed them in fluent Urdu and said: "Lady O'Dwyer and ladies, it is a great pleasure to me to be amongst you all this afternoon and it is very kind of the Rani Sahiba to have taken the trouble of getting up this gathering for me. It is my desire to be able to speak to the women of Hindustan in their own language. But I am sorry that at present I do not know enough of Urdu to say very much. I gladly accept the position of patron of the 'Purdah' Club of which the Rani Sahiba has spoken and it will be my aim to promote its welfare in every possible way. I hope not only that this club will prove beneficial to yourselves by affording opportunities for social intercourse but also that you will make it a point to assist others. In my opinion a club can help itself only when it helps others. At present as you all know the thoughts of every one are turned to this cruel war and the women of all countries are helping in war work. It is my earnest wish that the ladies of the club should join with the ladies of other countries in working for the brave soldiers of our Hindustan. And when this war is over the ladies of this club can help in other good works. In conclusion I only wish to add that I trust this club will prove a source of pleasure and profit to you all."

Rani Harnam Singh who followed said, "I cannot adequately express my surprise and pleasure at hearing Her Excellency speak to us all in Urdu and I am sure that everyone present here shares my surprise and pleasure. It is less than six months ago since Her Excellency came to India and I believe not quite two months since she started learning Urdu. In June last when many of us had the pleasure of hearing her speech at the opening of the new Dufferin Ward of the Ripon Hospital she gave us the following assurance. 'Anything' Her Excellency said, which forwards the welfare or happiness of the women of India will always have my heartiest support. And the fact of having begun so soon to learn our language is a proof of the interest which she does and will, we feel sure, always take in us and our beloved country. During one of my visits to England I had the pleasure of meeting Her Excellency's mother, Lady Wimbome, whose keen interest in every good work is so well known and we have every reason to believe that Lady Chelmsford follows her worthy mother's example. Her Excellency's desire to study Urdu and be an object lesson to all present here to-day. We must bear in mind that the study of the different languages, customs and history of other nations is always of immense value and it would be a good thing if more Indian ladies tried to learn English and more English ladies to learn Urdu. On our second visit to England, I remember so well when my husband and I had the honour of being presented to Her late Majesty our beloved Queen Victoria, she astonished us by speaking to us in Urdu and she told me that it had been a matter of great surprise and regret to her to know that though of course there were many exceptions among many English ladies came out to India to spend the greater portion of their lives there and yet neither learnt to speak the language nor studied the customs of the people. I am much hoping that the 'Purdah' Club that we are just starting and the social gatherings which we have had in Simla will be the means for bringing together European and Indian ladies to the advantage of both.

Afterwards Dr. Miss Bielby delivered an interesting address on home hygiene followed by musical at home special feature of which were Indian songs accompanied on piano by Bibi Amrit Kaur and on "Sitar" by Mrs. Sarala Devi Choudhuri. The function ran late into evening and a most pleasant day was spent.

Decoration of Indian Soldiers By the Viceroy. An Impressive Ceremony.

SIMLA, September 12.

H. E. the Viceroy to-day decorated over 200 Indian officers, non-commissioned officers and men with decorations and medals, won on various theatres of the war. The ceremony, which proved a brilliant and impressive one, was held at Viceregal Lodge in the presence of the Commander-in-Chief, Headquarters Staff and a large audience. In numerous cases the reasons for the awards to the heroes were read out. A number of invalids on crutches were decorated. Four Military Crosses, five Russian Order of St. George, four Russian medals of St. George, and two French Medaille Militaire were presented. Subadar Mir Dost Khan Bahadur, V. C., received the Order of British India amidst applause, and several men received double decorations.

Burma.

Lieut-Governor of Burma.

At Calcutta.

CALCUTTA, September 12.

Sir Harcourt Butler, Lieutenant-Governor of Burma, arrived here this morning from Simla after finishing his official visit to H. E. the Viceroy. His Honour conferred with the Government of India on pending problems connected with the various departments of the Burma Government. His Honour and party leave for Rangoon at 7-30 A.M., on Thursday by S. S. "Arankola".

TELEGRAMS.

Anthrax Mortality in Rangoon.

RANGOON, September 12.

A severe outbreak of Anthrax has occurred at Rangoon by which a number of valuable animals have been lost. The disease broke out in a paddock by stray cattle entering the place. Three oxen, one rhinoceros, one tapir and four proboscis monkeys and some other animals died. The outbreak has now apparently ceased and every measure has been taken for its complete eradication.

Behar.

Student's Strike in the Patna College.

BANKIPORE, September 12.

Over 300 students of the Patna College have gone on strike alleging that the Principal of the College has declined to listen to their grievances. Mahomedan students in the College hostel allege that prayers have been stopped while Hindu students in the hostel complain against the Brahmo superintendent of the hostel. With the exception of about forty students all sympathised with the boarders, and went on strike. This morning Mr. S. Sinha, Indian member of the committee of the College, and Professor Jadunath Sirkar who commands great respect from students, as evidenced from the fact that they have elected him president of the forthcoming Behar Students Conference made many attempts to persuade the students to attend classes, but failed. The students have memorialised the Lieutenant Governor, Director of Public Instruction and the Maharaja of Darbhanga and were threatening to-day not to attend the college until all their grievances are removed.

South India.

A Curious Cave Discovered.

CALICUT, September 12.

A report just received from Chittur, Cochin State, goes to show that recently, while some coolies were engaged in digging in a plot of land belonging to one Mr. M. Rama Iyer, a wealthy Brahmin gentleman of the locality the former came upon what was believed at the time to be a rock and that when some Ezhuva stone cutters were employed to cut it into pieces, it was found to be a huge cave. The rock noticed in the beginning was intended as a roof of huge granite block shaped in an admirable manner, while the four walls and the floor or the bottom of the cave were also made of similar granite blocks. The cave, on inspection contained three black and red pots which contained some wet sand and which are believed to be centuries old. A good deal of curiosity appears to have been aroused in the locality by the discovery of the cave, and people are said to visit the same every day.

Governor's Tour.

OOTACAMUND, September 13.

His Excellency the Governor of Madras accompanied by Mr. Moir Collingridge leaves Ootacamund on Sunday on a tour to Chettinad via Madura returning to Ootacamund on the 22nd. Leaving Madura at 6-30 on the 18th His Excellency halts at Tirupattur where the citizens and Nattukottai Chetty community will present addresses. At the Mission Hospital the Governor receives an address from the hospital staff and visits the Church of Sweden Mission. His Excellency leaves Tirupattur for Devakottai in the afternoon and halts at Munagiri where His Excellency will be received by Mr. Arunachalam Chettiar and at Amravathi, Puthur, to receive address from the Chetty community. At Devakottai at 5-15 His Excellency will be accorded a public reception at the Sivankoil and presented with addresses by the Chetty community and citizens. The Governor will be the guest of the Zamindar of Devakottai.

On the 9th morning the Governor lays the foundation of the dispensary for women and children and in the afternoon after tea with Mr. Somasundram Chettiar lays the foundation of the Veterinary Dispensary and attends a garden party by the citizens.

His Excellency leaves Devakottai on the 20th for Kanadukathan halting enroute at Karaikudi, Kottayur and Pallathur. At Karaikudi the Governor receives addresses from the Union Panchayats and citizens and lays foundations stones of Rigs School for boys and girls school.

At Kottayur the Kandamur Union Panchayats and the inhabitants will present addresses. At Pallathur also the inhabitants will present an address.

His Excellency arrives at Kanadukathan at 10 A. M. will be accorded a public reception and presented an address by the Chetty community. His Excellency will be the guest of the Hon'ble Annamali Chettiar at Kanadukathan. In the afternoon His Excellency lays the foundation stone of the hospital for women and children and girls school and attends a garden party by the Chetty community.

The Governor leaves Kanadukathan on the morning of the 21st for Madura stopping at Koilur to see the temple. At Madura His Excellency stays at Ramnad Collectors Bungalow for the day and leaving Madura at 10 P. M. reaches Ooty at 1-30 on the 22nd.

A Condolence Meeting.

H. E. Lady Willingdon Presides.

BOMBAY, September 12.

A largely attended and representative public meeting of the women of Bombay held last evening placed on record its appreciation of the great services rendered by the late Mrs. Jannabai Sakka, President of the Gujarathi Stree Mandal and Vice President of the Seva Sadan Society of Bombay, and expressed deep sense of loss sustained by them on her death. Her Excellency Lady Willingdon, who presided, said that Mrs. Sakka began her useful work where Her Excellency thought that a beginning ought to be made. She strove first to fit herself by education and study for carrying on the work before here and she carried out first in her own domestic circle the enlightened principles which was her fervent desire to see inspiring every Indian Home. She did not permit her public activities to interfere with her first duties as a woman nor did she make the latter an excuse for neglecting what she owed to other women and society.

It was announced at the meeting that Rs. 21,000 has been collected for a memorial to be raised in the shape of a hall and public library for ladies.

Latest Telegrams.

Austrian River Fleet.

Unable to Co-operate with Austrian Forces.

LONDON, September 12.

Reuter is reliably informed that as the result of Rumanian occupation of Orsova, the Austrian river fleet on upper Danube is unable to assist or communicate with the Austrian units below Orsova. There are unimportant Austrian craft in the Bulgarian waters but they are compelled to hide. They dare not venture out to bombard the Rumanian towns in consequence of the intensity of latter's artillery fire.

State Elections in America.

LONDON, September 13.

A Telegram from Portland says the re-publicans assisted by the progressives have won very a significant victory in the state elections for Maine returning Mr. Milliken Jownor with a majority of thirteen thousand also two United States Senators and four Congressmen. Increase in Republican vote is regarded as an indication of the growth of sentiment against Mr. Wilson.

French War Loan.

LONDON, September 13.

PARIS.—In the Chamber M. Ribot introducing unlimited five per cent war loan said that the confidence of the country was stronger than ever and there was no longer any doubt of victory. It remained for them to complete the allies task and achieve triumph of civilisation.

Present War Position.

Russian General's Opinion.

ALLAHABAD, September 13.

LONDON, September 12th.—M. Ludovic Nandean send the 'Daily Chronicle' an account of an interview with General Brussiloff, who expressed the opinion that the Austro-Hungarian Empire, assaulted on all sides would not be able to stand much longer against its enemies who were preparing an increase in the vigour of their blows. The army before me, he said, in June and July was almost exterminated and has been replaced by a conglomerate of more numerous and representing the last living rampart of the Austro-Hungarian Monarchy. It resists desperately in strong mountain positions, but we are advancing step by step. Rumanian co-operation will soon facilitate the obtaining of definite results. Referring to the Franco-British offensive which was preventing the sending of German eastward on any but a minor scale, General Brussiloff said:—"I understand the enormous obstacles you have to overthrow, but am fully convinced that your efforts will result in a rupture of the German front. It is for me an absolute certainty that eight of the twenty new recipients of Victoria Crosses were killed. One of these McFadden of the Royal Irish Rifles was opening a box of bombs when the box slipped down into a trench crowded with men. Two of the safety pins fell out. McFadden, himself a bomber knew the inevitable results and threw himself upon the bombs which blew him to pieces. Only one other man was injured. Perhaps the most picturesque of the twenty published stories of valour is that of Drummer Ritchie, Seaforth Highlanders, who stood on the parapet of an enemy trench under machine gun fire and bomb attacks, sounding the charge there, by rallying many men of various units who having lost their leaders were wavering and beginning to retire.

LONDON, September 12.

British official message from Salonika states that our detachments which crossed the river Struma seize trenches on the east bank at Neopori. The French detachment co-operating captured village of Yenimah securing prisoners. The enemy suffered heavily during retirement and counter-attacks.

Our artillery carried out systematic bombardment of the enemy trenches north of Machukovo on Doiran front.

French official message from Salonika says that the British engaged in violent fighting on Struma and storm village of Nevoljan. Vigorous allied offensive north of Mladun captured Bulgarian trenches on a front of 100 metres to a depth of eight hundred. Bulgarian attack against Serbian front was repulsed with heavy losses.

PARIS. Communique says enemy attacks east of Beloyen Santerre were easily repulsed. We occupied the German trench south of Berney. The French air-squadron bombed concentrations at Semencourt railway station at Metzabons and military factories at Dillingen. The French pilot brought down an enemy aeroplane on the Somme.

British communique says last night our artillery caused two large conflagrations in the enemy's ammunition depot at Grandcourt. There was some hostile artillery fire against Delville wood and Moquet farm. Otherwise there was nothing of importance.

Russian communique says we captured several heights in the region of the Bielychermach river in Carpathians repulsing counter-attacks. We occupied Kapue mountain in the wooded Carpathians and ridges in the vicinity thereof taking a thousand prisoners seven machine guns and other war material. We further progressed in the Caucasus where snow is falling on the mountains.

LONDON, September 13.

PARIS. Communique says.—The French, at midday assumed vigorous offensive on a front of six kilometres between Combles and the Somme. The attack developed very rapidly and the whole of German first line was carried in less than half an hour. The French pushed on irresistibly carrying successfully hill 145 Marriere woods and the whole of the enemy trenches as far as Bethune Peronne Road.

We hold the border road between the Southern outskirts of Rancourt to south of Bouchavesnes. Further south we advanced our lines to the crest 76 west of Fenilancourt. Prisoners hitherto captured total 1500 including many officers. There were violent artillery duels in all the sectors without infantry action.

There was an intermittent cannonade on the west of the front.

British communique says the situation is unchanged. There was intermittent hostile shelling on the front south of Ancre. We destroyed the enemy gunpits and fired an ammunition store. Fifty prisoners were brought in.

వరంగల్లువార్తలు

కవిలేఖరుల వద్దనుండి

తులకల ఆర్థిక

ఈనాటి వార్తలు:— మొన్నటివరము హుళింగల్లు

యల్ల పట్టణములో చందాశివరావుయ్య ఆనేకో టియోటి నడ రాత్రిపూట పురాణముచదువుచుండగా కొంతసేపు కట్ పారివైన రాత్తు దువ్వి నానాభీదము చేసుగా కొంత నుండి హిందువులై నకటికలస్తుల సహాయమున పురాణము చెప్పు బ్రాహ్మణుడు ఇంటియజమాని శివరావుయ్య పరితరులు అపాయములేక కప్పించుకొని గలిగిరి. ఇదిగాక యీ పట్టణము పట్టణ క్రొత్తగా కట్టుచుండు సమీపముననున్న ఒక కోమటిమరాఠాణము ముందర ఒక పండిట్లనుచుండి ఒక కోమెనం చిలో నేసికట్టి ఒకరాత్రికాడ సానేసీఫోయి తెల్ల వారికపిచ్చుట ఒకసాహెబుగాను ఒకరిద్దరి పెద్దనుమ్యులను కూర్చి యాపారవైచిన పండిట్ల మూటనుమాపించి కోమట్లు అందరు దురాలో సకటియింపండి పిల్లను సమీపములో వేయవల యనని యిచ్చించినయియు కొంతకాలము కేసుక ఆమూటను దుకాణము ముందర దాచియుంచినానియునివిధముగా దుర్గా గ్రముచేయుట కొట్టుకు గుంచుదిగాదనియు ఈవిధానము సన్ని చితి ననియు చెప్పి సభ్యవర్తలచేత ఆదుకాణదారుని నీవాట్లు పెట్టింది. ఇదియేమిచిత్తమా చదువరులే ఆలోచించవచ్చు ను. ఈదుకాణదారుగాని యారసివలస్తులయిన యితరకోమట్లుగాని యాదారుణ్యము నొసరించుటకు ప్రయత్నించి ఆప్రయత్నము కోనసాగనప్పుడు ఆ పండిట్లశవమును వారి దుకాణముముందరి దాచుకొనియుండురా. కనుక కోమట్లుపైన నిర్మిమిత్తముగా నొకకెపమును కలిగించవలయునని యితరకుల స్తులు చేసినవనియే గాని యితరులుగాను, అటుల గానిపక్షముకు యీ చూపించిన సాహెబుగారికి యీ సంగతి సందర్భమే తెలిసియుండదు. పోలీసువారి నోటినులోకి యీ సంగతి వెళ్లి యప్పటికి నారున్న యెక్కువశ్రద్ధ గలగజేసికోకుండనే క్యవహమును చుగించియు తెలియుచున్నది.

క్రొత్త సీమ.

కడచిన సంవత్సరం గోవుల అట్టమి దివసంబున కుంక లకు హిందువులకు సరిగిన కల్లోలము సంగతి యెల్లవకు తెలిసిన విషయమేకగా. ఈ సంవత్సరం లెరిగి యేమిచెనుగ సంధ కెంచునోయని మామూరి కైశ్యలు గోవుల అట్టమినాను స్వామియొక్క సుస్సరము సరిగించలేదు. ఇదిజానలోనున్న రాజా పడగొట్టి పడుకట్టుటకు బాబుగా నెలపు అయినది. సేను కట్టుటకు గాను రాజా పడగొట్టినారు. సేనుపని గ్రహించినివారు. ఈ కట్టుచున్న సేనుప్రక్కనుండి రెండు దుకాణములు పోలీసురాజా కట్టుటకు ఇవ్వవలయునని తాబాకాదారు పోలీసు మోహరించుగాను నిన్నటిదికం టిచ్చే ని హుళింగల్లుచేసినారు. ఈ రెండు దుకాణములు సికంద్రా బుగలో ఉండే హిరాపండు పున్నుచుండ అనే మార్వాడీ సాహుకారి. ఆయనగాను రెండు దుకాణములు స్థలం యిచ్చుటకు సమ్మతించునో లేనో తెలియదు. కన్న మెంటువారు తగుమైన కంకెకేసేమో యిచ్చి కోరికపట్టు దుకాణములు గాని యిచ్చు గాని యిచ్చుటకు సమ్మతించి తీవలయునుగదా.

దారులమైన ఖాసీ.

హుళింగల్లుకు రెండవూ ఆంధ్రమూములోనున్న పదిన్న పేటలో ఒక గుల్లవారియింటికి వారి భావచుది యెక్కుడికో సరిమీద పోతూ 200 లు కట్టుకొని కచ్చి యుండెను. వారికి ఈ నువ్వు పేట గుల్లవారి భార్య సహు ఆక్రమింపగా. కచ్చివారి భార్య సేను కట్టుట భావ అయిన నాకు కట్టు గియుటకు వారి పనిమీద పోయిన రెండు అక్క. ఆయన యీ గుల్ల వారి భార్య పంతుకున్న తిమ్మని పొడిచి గంపి వానిని దొడ్డిలో చురుగునలగు కనుపడకుండా ని యింటిలో నెత్తురు వగైరా పడినందుక యిట్లు అలుకుతూ పుండగా పనిమీద పోయిన సుగడు యింటికి లిగించిచ్చి ని యిచ్చుట ఎక్కువని భార్య అతనిగా అప్పుడే వెళ్లి పోయినావని చెప్పగా ఈ పోలీసుగారు నెత్తురు ఏమిటి అని ప్రశ్నించి నిర్బంధించగా పుచ్చి వాస్తవము బయలుపడెను. ఎందుకు చంపితివని గగను అనితే రెండువంకల హుళింగల్లు ఆశపడితివని చెప్పి గగని ఈ హుళింగల్లు బయలు పవ్వలదని భార్య యెంత మెత్తు కన్నులు పాడు జరిగిన పాపమును భరించజాలక పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసి. అందుపై భార్యను అరెస్టు చేసిరి. కేసు నడుగు చున్నది.

ఆంధ్రసర్వకళాశాల
విద్యాప్రవృత్తి
ఇది
శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గాంధీ నాయకబడినది.
వెల 0-4-0] [ప్రొఫెసర్ ప్రత్యేకము
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
7 తిరునెల్లిపిది, చదరామ.

అమృతాంజనము
అన్ని కొవ్వులకు పరమామృతము
ఒక్కని డబ్బితో ఐదా సీసా 1-కి వెల 0-8-0
కొలనవలమానును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టును
కర్మపునాథుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు
వనమూలికలచే హింసాజేని మూడు
తిరునెల్లిపిది మంచియందు
అమృతాంజనము అన్ని విధముల గూయును గలిగించును.
సువాసన గలిగి యుండును.
అమృతాంజనము డి.సి. 6, తిరునెల్లిపిది చదరామ.

శారదాంబ
ఇది
స్త్రీధర్మబోధిని యనునాటకం
శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.
సంఘముగాచార సంస్కరణమునకు
మార్గ మిగు నాపబడినది. అందగును
జదివి తీరవలయును.
వెల 0-4-0 మాత్రమే
ప్రొఫెసర్ ప్రత్యేకము.
చిరునామా:—
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తిరునెల్లిపిది, చదరామ.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs 0-3-0
Iron tonic pills - 1 bottle of 43 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS

మీరు కావలెనా?
R.L.N. టాక్ మా కలు డజన్లు 4.కి రు. 1.
చదాని సభ్యము కేర 1-కి రు. 1.
"విద్యానిధి," 87, రామస్వామి పిది, చదరామ.
కీర్తి కేసులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
వెల 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
కీర్తి భవన్ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
శాంతిరామ్ 212, చదరామ

మిథిలాయుధు
కెగరోమల వైతన్య
జమే పనిచేసి, సంపూర్ణ
మాగా నునిమిచ్చును
ఇతరజ్వరము చేసికొనుట
కంటే నిది మంచిది. నొప్పి
గాని మూత్రకృచ్ఛియను
గాని గలిగించును. రసకను
క్రమముగా తగ్గించును.
నిర్దుష్టమైనది. మలభ
మాగా గొంపోచ నును.
పుచ్చుకొనుటకు హితవుగ
నుండును. నీ టెక పుక
దొరకును.
మిథిలాయుధు

అమృత
గర్భాశయ. గోగనివారికి:— శ్రీలక్ష్మ గజుగు
యింకూల బహిష్ట కాశంకుట, అకాలబహిష్ట, మెల కాత్తి
గాను, తిమ్మగ గానుసోపుట, తునుసోగము, సంకాపానత,
రక్తహీనత, నులబద్ధకము, మూతికావాతము, క్లిష్టశ్మశ్మ, శరీకాత్తు, అ-చేనును సుంట్ల మొదలగు శ్రీ మర్క వ్యాధు
లను ముచ్చును.
వెదబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత
రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, నులబద్ధ
కము, అశీర్ణము, క్లిష్టశ్మశ్మ, సోమరికము, మేహ
వణము, ముఖసంకటము, నిస్సర్తుర, కడుపులో మంట
మొదలగు వ్యాధులకు నివారించి శరీరములన కాంతిని
మఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.
వెదబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ
స్వనివారికి బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
9, బుదరుపిది, చదరామ.
రాం: సికింద్రాబాదు & సెలూర

నవీనమయింది. ఓటోపరస్తా
ఇది హుళింగల్లు గోపు వానకలది. స్పిరిట్ సంబంధము
లేనిది శ్రేష్ఠమైన పుష్పములయొక్క
సత్తులతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు బట్ట
మీదగాని కత్తుము మీదగాని తగ్గించి
వాసన బదిలె యొందును ఇతర వాసనల
వలెగాని మనోహారమును కలిగించును.
ఒకతూరి తెచ్చించిచూచిన నిజమును వెరుగ
కలరు.
1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1/2 బొట్టు 0-12-0
1/2 బొట్టు 0-8-0
మాయొక్కదిల్ పసంధు హేరాయర్
యొక్క శ్రేష్ఠత్యమును తెలియగోరువాడు మా సాంపిల్లుకు
వ్రాయును. ధా 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-0-6
చదరామ ప్రెసిడెంట్ సోమ యెజుంట్లు:—
ఎక్. ఆర్. నాదక్ అందుకంపెనీ,
94, చైనాబజారు, చదరామ

